

Añada de buenos datos

El Baix Llobregat cierra 2025 como una comarca heterogénea y multicultural

pg. 4 a 8 y editorial

79A FIRA DE LA PURÍSSIMA

6, 7 i 8 de desembre
SANT BOI DE LLOBREGAT

Diputació
Barcelona

AJUNTAMENT
SANT BOI
DE LLOBREGAT

SOM EQUIP

Publicació comarcal · Desembre 2025 · Nº 217

Edita: Comunicació Metrobcn SL

Travesía Acella nº 1, bajo - 31008 Pamplona

Diari digital: www.elllobregat.com

Editor: Xavier Pérez Llorca

Director: Javier Adell Mezquita

Redacció: Ana Ruiz, Márjori Andrés,

Laura García Martínez, Jordi Gispert,

Anabel Castillo Ruiz, Àlex Aragonés,

Marina Sánchez Tabuenca,

Sonia Algaba Benito, Lluís M. Estruch

Informàtica: Andrés Durán Aragón

Col·laboradors: Marga Solé, José A. Garrido,

Josep-Ramon Mut, Esther García Fernández,

José Ángel Carcelén, Manuel Reyes, Mn. Pere

Rovira, Xavi Casinos

Publicitat: publicitat@elllobregat.com

Telèfon: 671 54 09 21

Distribueix: El Llobregat

DL: B.13877-2006

Imprimeix: GestXXI

Imatge portada: Rawpixel.com en Freepik

El Llobregat no comparteix necessàriament les opinions signades i inserides en les seves pàgines. La direcció no es fa responsable de la qualitat, procedència i origen dels anuncis inserits.

Premio a la "Mejor publicación gratuita 2016" por la Asociación Española de Editores de Publicaciones Periódicas (AEEPP)

Esta publicación está asociada al CLABE, que a su vez es miembro de RIPP, FAEP, CEOE y CEPYME.

Una foto fija con buenos presagios

Otro año más que se nos escurre de las manos pero que nos deja muchos sedimentos en las palmas. El Baix Llobregat y L'Hospitalet cierran 2025 dejando tras de sí una estela de cifras, transformaciones y pequeñas grandes historias que dibujan un territorio en movimiento constante. Y a las pruebas nos remitimos. Más que un balance frío, los últimos datos del Idescat -que recogemos en nuestro reportaje de portada- nos ofrecen un retrato vivo del Baix: 848.827 habitantes (a los que hay que sumar los 282.299 de L'Hospitalet) que convierten la comarca en la tercera más densa de Cataluña; una población muy heterogénea, envejecida (casi 160.000 personas tienen 65 años o más, es decir, un 18,8% del total) pero vital, porque la base laboral es sólida, con un 67% de la población en edad de trabajar, y una estructura económica que sigue batiéndose el cobre. Este 2025, es sin duda un año que merece ser repasado, leído, interpretado y comprendido para poder vislumbrar hacia dónde se encamina una tierra siempre noticiable.

La foto fija del Baix y L'Hospitalet con su más de un millón de vecinos es justo lo contrario: altamente dinámica. Como trazos singulares, la comarca mantiene una ligera mayoría femenina —con unas diferencias particularmente marcadas a partir de los 85 años— y una diversidad cultural que sigue creciendo: un 12,4% de población extranjera, procedente de más de 45 países distintos, con Marruecos, Colombia e Italia entre los más representados. Una consecuencia directa de la transformación demográfica, económica y cultural que ha acelerado en los últimos años.

En el ámbito productivo, 2025 confirma la fortaleza del tejido industrial. La metalurgia, la maquinaria y el material eléctrico y de transporte generan más del 60% del valor añadido bruto del sector, situando nuevamente al Baix como líder industrial y logístico de Cataluña, con empresas tractoras como SEAT. Pero esta potencia industrial no se traduce de manera simétrica en mayor capacidad económica: la renta media por persona, de 17.726 euros, apenas supera la media catalana. Ciudades como Sant Just Desvern, Begues o Collbató copan la parte alta del ránking, mientras que Martorell o Sant Vicenç dels Horts ocupan las posiciones más modestas.

En paralelo, los datos laborales muestran una evolución compleja. El mes de octubre registraba 32.517 personas en paro, con incrementos especialmente visibles en sectores como las tecnologías de la información o los servicios domésticos. A pesar de esta

subida, la afiliación a la Seguridad Social continúa creciendo: 373.519 afiliaciones, un 13% más que antes de la pandemia. La comarca suma más de 10.000 nuevos puestos de trabajo respecto al año anterior, confirmando una recuperación sólida pero irregular.

El turismo comarcal ha consolidado su sello propio. El visitante tipo —hombre, español o europeo, de 42 años— pasa 4,47 noches en el territorio y gasta una media de 881 euros, principalmente en alojamiento, transporte y ocio. Castelldefels, la Cripta Gaudí o las Coves de Montserrat continúan siendo puntos de atracción destacados. El aterrizaje de viajeros crece a buen ritmo, de la mano de la actividad empresarial y el ocio de proximidad.

Más allá de los números, este 2025 ha estado marcado por hitos significativos en el territorio. Como muestra un botón: la inauguración de nuevos tramos de carril bici intermunicipal, la consolidación de proyectos de innovación vinculados a la movilidad eléctrica, la apertura de centros educativos y sanitarios, lo que configura un paisaje de optimismo prudente. En L'Hospitalet, 2025 ha sido el año de la aceleración del Distrito Cultural, del arranque del plan de regeneración del Samontà, vinculado al desarrollo del Biopol y al soterramiento de la Granvia. En el Baix, Gavà, Sant Boi, Viladecans, Esplugues, Sant Joan Despí o Cornellà han avanzado en proyectos de sostenibilidad, vivienda asequible y equipamientos. Todo ello en un contexto de intensa presión demográfica y movilidad metropolitana, que obliga a pensar en estrategias comunes y no únicamente locales.

Así llegamos a diciembre con la sensación de haber vivido un año intenso, y es precisamente ahí, a las puertas de la Navidad, donde las palabras de nuestra periodista Ana Ruiz (plasmadas en un artículo de esta edición) cobran relevancia. Ruiz recuerda que todos los engranajes de la sociedad (política, economía, empresas, medios) al menos una vez son capaces de trabajar juntos para construir "esa hermosa mentira" que permite que los más pequeños vivan estas fiestas con ilusión y que los adultos recuperemos unos días la capacidad de soñar. Lo que demuestra que querer es poder.

Con este espíritu vamos a despedir el año: con la convicción de que en 2026 seguiremos dispuestos a continuar construyendo un Baix Llobregat y un L'Hospitalet más prósperos, justos y humanos. **Feliz Navidad a todos nuestros lectores.** Disfruten de estos días sin prisa, con aquellos a quienes quieren y con esa mirada limpia de los niños que fuimos y que, en realidad, seguimos siendo. **///**

DESTAQUEM

A PORTADA

'El Llobregat Open Chess' gana el premio de CLABE al mejor evento

[Pág. 8]

ART'S

Terror Molins triunfa con una edición que da miedo en cada proyección

[Pág. 16-17]

La pròxima edició de
e//lobregat
sortirà el 9 de gener,
excepcionalment el segon
divendres de mes amb
LA VANGUARDIA

Què saps de la teva comarca?

Una radiografia del Baix per tancar 2025

VISTA AÈRIA DE LA PLAJA DE CASTELLDEFELS, CAPITAL TURÍSTICA DEL BAIX, DES DEL MASSÍS DEL GARRAF. ELS VISITANTS ARRIBEN A LA COMARCA PER OCI O PER MOTIUS PROFESSIONALS. (FOTO: AJUNTAMENT DE CASTELLDEFELS)

La nostra comarca es consolida com una de les més poblades de Catalunya i n'és també una de les més heterogènies i multiculturals

El valor d'alguns sectors econòmics queda esmorteït i la renda per persona és de 17.726 €, mínimament per sobre la mitjana catalana

Anabel Castillo Ruiz

El Baix Llobregat tanca l'any 2025 com la tercera comarca amb més densitat de població de Catalunya, només per darrere del Barcelonès i el Vallès Occidental. N'hi viuen 848.827, segons les dades més recents de l'Idescat. Així, la distribució per edats mostra un patró similar al de la resta del país, amb una piràmide demogràfica cada cop més invertida. El padró del 2024 ja evidenciava aquesta tendència: la població de seixanta-cinc anys o més ascendeix a 159.884 persones, l'equivalent al 18,8% del total. Tot i això, la base productiva és sòlida, atès que la franja en edat de treballar (dels 16 als 64 anys) continua sent la majoritària, amb 568.787 persones, aproximadament el 67% de la població.

La comarca, però, compta amb una lleugera majoria de dones (433.117) respecte dels homes (415.710). Una diferència que s'accentua de manera significativa en les edats més avançades. I és que entre la població de 85 anys o més, les dones (15.469) gairebé dupliquen el nombre d'homes (8.139). Una disparitat que segueix la línia de la resta d'estats del benestar europeu.

Essent una de les comarques més poblades, n'és també una de les més heterogènies i multiculturals. El territori té un 12,4% de població estrangera, 105.382 habitants. I d'on prové aquesta població immigrant? El grup més gran ve del Marroc, seguit de Colòmbia, Itàlia, Xina

i Perú. Cinc països que representarien només el 41,5% del total de població estrangera, atenent a un 58,5% restant que comprendria més de 45 països diferents (com Romania, Hondures, Ucraïna...).

El sector industrial del Baix Llobregat està clarament dominat per la branca de la metal·lúrgia, la maquinària i el material elèctric i de transport, que per si sola concentra més del 60% del valor afegit brut industrial de la comarca, generant uns 4.223,6 milions d'euros, segons dades d'Idescat. Es tracta de la comarca líder dins el sector, un fet coherent amb la forta presència d'empreses automobilístiques i logístiques de gran envergadura, com ara SEAT a Martorell.

Una renda mitjana esmorteïda

Les bones dades dins aquesta branca econòmica no es tradueixen en molta més capacitat monetària dels baixllobregatencs. Queden esmorteïdes. La renda mitjana per persona és de 17.726 euros, mínimament per sobre la mitjana catalana, de 16.546, i notablement per amunt de la de l'estat, de 14.617.

Els municipis de la comarca que lideren el rànquing, en aquest sentit, són Sant Just Desvern, amb una mitjana de 25.286 euros per persona, Begues, amb 21.840, i Collbató, arribant als 20.312 euros. A la cua es troben Martorell, amb 14.833 euros, Cornellà de Llobregat que li segueix de prop, amb 14.920 de mitjana, i Sant Vicenç dels Horts que assoleix els 15.183 euros per persona.

Tanmateix, si ens fixem en la renda familiar bruta per

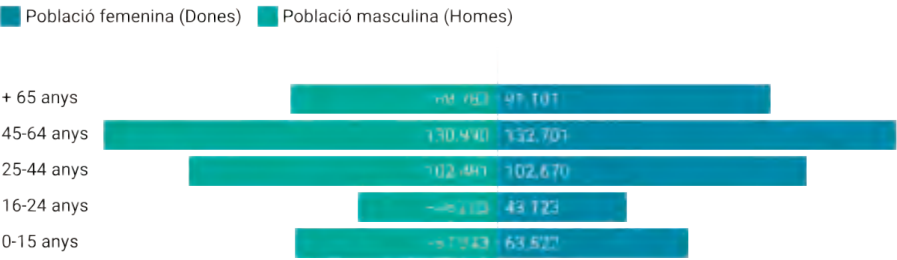
habitant observem que, en efecte, existeix una concentració d'ingressos, preimpostos, a l'àrea metropolitana de Barcelona. Segons dades d'Idescat, les cinc comarques catalanes amb una renda familiar bruta per habitant més elevada són el Barcelonès, amb 21.297 euros de mitjana, seguit del Baix Llobregat, que assoleix els 19.933 euros, i el Vallès Occidental amb 19.778 euros. Finalment, trobem el Garraf que compta amb 19.432 euros de mitjana i el Vallès Oriental, amb 19.232 euros. Cinc comarques, a més, que superen la mitjana catalana.

El Baix Llobregat registra 32.517 persones aturades aquest octubre, essent les activitats econòmiques amb més augment els serveis de tecnologies de la informació i les llars que ocupen personal domèstic, segons dades del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Malgrat l'augment de l'atur, l'afiliació a la Seguretat Social continua en ascens. El mes d'octubre suma 2.428 llocs de treball més respecte al setembre, fins a arribar a 373.519 afiliacions en total. En aquest sentit, i en comparació amb l'octubre del 2019, l'ocupació creix un 13%, consolidant la recuperació del mercat laboral després de la pandèmia. En termes anuals, respecte a l'octubre del 2024, el Baix Llobregat suma 10.143 llocs de treball addicionals, tant al règim general com al règim d'autònoms. Així, el mercat laboral del Baix Llobregat tanca, segons les últimes dades del mes d'octubre, amb una evolució mixta: pugen l'atur, els demandants d'ocupació i el nombre de llocs de treball.

Com és el turisme del Baix Llobregat? És difícil

Piràmide demogràfica del Baix Llobregat

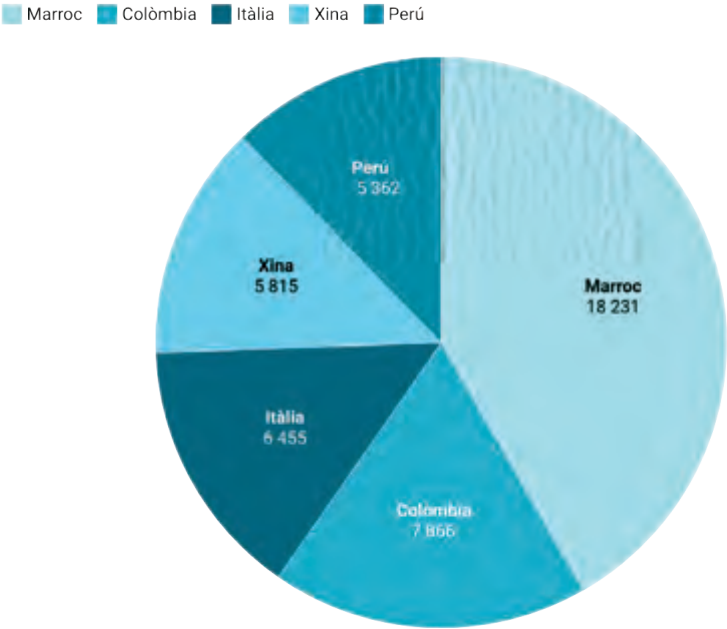
Les 5 comarques amb més renda familiar bruta per habitant

d’imaginar, però més enllà de Barcelona també hi ha turisme. De fet, el perfil majoritari del visitant que va arribar al Baix Llobregat durant el 2024 és el d’un home, espanyol o europeu, de 42 anys, que viatja principalment per oci o per motius professionals. Aquest retrat del turisme baixllobregatenc el dibuixa l’Enquesta de perfil i hàbits del turista de la Destinació Barcelona, un estudi elaborat per l’Observatori del

Turisme a Barcelona i analitzat per l’Observatori Comarcal del Baix Llobregat. La visita de la comarca dura una mitjana de 4,47 nits, i el turista escull majoritàriament l’hotel com a allotjament, seguit de la casa d’amics. No obstant això, com ja advertia l’expresident nord-americà Bill Clinton, “It’s the economy, stupid!”. Quant gasta el turista a la comarca? Una despesa total per persona de 881,10 euros,

D’on prové la població immigrant del Baix Llobregat?

Fuente: Idescat • Creado con Datawrapper

repartida entre allotjament, transport i activitats d’oci, gastronomia i compres. Un desembors tímid que té molt a veure amb el tipus d’oci que predomina. La platja és l’activitat més freqüent dels visitants, essent Castelldefels un dels pols turístics més importants del territori.

També destaquen les compres generals i les visites culturals. En aquest sentit, a més de les platges, els atractius més visitats durant l’estada han estat el Canal Olímpic de Catalunya, la Cripta Gaudí de la colònia Güell i les Coves de Montserrat a Collbató. **///**

DEMANIS EL
QUE DEMANIS,
HO TENS.

fnac

ET FALTA FNAC | FNAC.ES

EL PRISMA

Miguitas de pan con Rosalía

Acabará 2025 y en nuestra comarca, que se va aficionando a las grandes iluminaciones navideñas en muchas de nuestras ciudades, brillará de nuevo una mujer joven de un pueblo del interior: Sant Esteve Sesrovires. Aunque bien podrían ser también los brillos de todos estos nuevos cantantes locales que en cada pueblo o ciudad han surgido y se han apoyado: los "triumfitos" de la academia "Fame", que se esfuerzan en conseguir el gran éxito.

Sin dar nombres ni presumir de 'pantalleos', trataremos de completar el misterio de una artista con sólidos cimientos. Rosalía, criada en una casa en pendiente que construyó su bisabuelo materno Lluís, un comerciante de granos, fabricante de piensos y avicultor. En suma, un negociante "fejocista", padre de cuatro hijos y hermano mediano de un trío de rubios descendientes de tenderos y ganaderos. Pero sin ninguna pretensión clasista, honrados y cabales.

Lluís Tobella sufrió un incendio provocado por un peón caminero de la Diputación, quemándose todas las gavillas de trigo que le habían confiado para molerlas. Resarcio a los perjudicados de su bolsillo y muchos años después ganó su reclamación ante el Supremo. Introdujo la gallina blanca americana en asociación con los

Carulla y crió cerdos con una moderna granja porcina. La peste africana casi le arruinó, decía "Negoci de sang, negoci de fang", pero levantó cabeza con negocios oportunos de transporte y alquiler de maquinaria agraria. Era hombre de palabra, con un apretón de manos en la Lonja de granos el trato se cerraba. Nunca falló a nadie. Enviudó temprano. Su hermano menor Jaume, fue un cura que reconcilió a las divididas gentes de Calafell tras la guerra civil, se le recuerda aún. Su hermano mayor Isidre, y ahora sus descendientes, regentan el antiguo comercio local. Para no entrar en pesadas genealogías, Lluís impulsó a su hijo Jaume, a emprender negocios de transporte y alquiler de máquinas agrarias en Cariñena (Aragón) y a su vuelta inició la aventura industrial de "Suprametal" de placas metálicas que desarrolló en familia con sus cuatro hijos. Solo su hija Pilar Tobella, se ha separado amistosamente de la sociedad

Lluís Mª Estruch Tobella

COL·LABORADOR I LLICENCIAT EN GEOGRAFIA I HISTÒRIA

que sigue funcionando sin afectarla las crisis.

Pilar Tobella, con su instinto comercia creo que heredado, ha sabido ser más que la típica madre de artista, es un referente estable para su bien dotada hija Rosalía, la cual lleva el nombre de su abuela materna, mujer de muy buena voz y mejor dicción, antigua miembro de una coral. El linaje materno catalán de Rosalía, sin ninguna duda, tiene la apertura generosa al mestizaje gallego-andaluz del padre, una situación muy frecuente en la Cataluña actual. Su padre J. M. Vila, divorciado mantiene un meritorio perfil bajo, en un pueblo de 8.000 habi-

tantes que respeta la privacidad familiar. Al igual que pasó con la deseada y precoz maternidad de su otra hija Pili.

Rosalía ha estudiado, ha invertido tiempo y dinero, ha sufrido en mejorar sus aptitudes. Todo eso es sabido, pero los giros casi trianuales de su trayectoria artística, llevan de cabeza a muchos "entendidos". Desde gitanos esencialistas del flamenco hasta catalanistas porque canta en castellano y arrastra también a la escolanía de Montserrat. Otras veces ha incursionado en temas trovadorescos, ha popularizado motivos pegadizos acompañados de poderosas coreografías y ha conocido los ritmos caribeños asentada (Covid-19) en la capital del exilio cubano: Miami.

Ha tenido diversas parejas, (malotes) a las que ha criticado por sus desatenciones y celos. No encuentra el "chico ideal" pero tal vez ya no existen. Sus actuaciones en directo cotizan cada vez más y este es el mejor registro para cualquier artista de mérito. Rosalía ha girado en "LUX" hacia esta poderosa onda espiritual tan feminista y actual, con música sinfónica, atuendos discretos y elogios del obispo Argüello. Victoria Ciriot y Blanca Garí, entre otras, explican la reclusión conventual -el beguinato- como un feminismo adelantado; sin familia, sin maridos, sin hijos, solo en la compañía amiga de la comunidad de monjas.

Alda Ruiz de Azúa, en el film "Los domingos", se abre a una poderosa reflexión sobre una chica de 17 años que decide postular en un convento. En "La llamada" de los Javis ya se daba una situación peculiar de dos chicas (17 años) en un campamento cristiano.

¿Rosalía ha elegido libremente, siguiendo una tendencia original, de retorno a ciertos valores no superados? Ella, vale decir, no es la única mujer artista del clan Tobella; hay una cantante de ópera, otra cantante de musicales, que son sus primas y hasta tiene una tía pintora. Lo suyo sobresale en cuanto a carisma personal y sobre todo en los aciertos electivos de cada viraje de su meditada carrera musical. Hoy, hay un poderoso trío de una madre y dos hijas; más los anónimos y acertados colaboradores que mantienen a Rosalía en el candelero, pero sin agotarla a ella ni a nuestra capacidad de asombro y emoción.

Vamos a cerrar el año 2025, un año con violencias bélicas, desgarreros judiciales y en nuestra comarca unas obras interminables, con falta de viviendas y un aeropuerto de vuelos transoceánicos hacia el Asia aplazado de nuevo. Con más coches eléctricos, chinos y alemanes. Y pronto las músicas navideñas, que suprimidos los "villancicos", serán del tipo anglosajón, con temas sosos y sin emoción. Propongo que se incorpore "LUX" al elenco habitual para animarnos estos días agitados y oscuros de la Navidad urbana. Y reconocer que Rosalía ha puesto en el mapa a esta pequeña población de Sant Esteve de Sesrovires, más conocida por su cárcel que por otra cosa.

Para Rosalía, Sant Esteve siempre será su "Macondo" particular, el punto de apoyo, tal vez su tabla de salvación en los momentos de tribulación. Es una justa compensación para un pueblo de reencuentro fácil de naturales y forasteros. Carla Simón ha dedicado sus films a sus veraneos y recuerdos en pueblos del interior catalán. Hoy es reconocida por ello, pero ¿sabrá dar una vuelta a esta temática? Y este es el asunto final, Rosalía tiene ya proyección mundial, su público es diverso y mudable ¿Podrá cumplir por muchos años sus osadas expectativas? De 2025 al 2030, seguro que sí. Ya ha dejado miguitas de pan para futuras sorpresas. ///

**PER NADAL,
COMPRAR A
CORNELLÀ
ÉS REGALAR
UNA MICA
DE TU**

Ajuntament de
Cornellà de Llobregat

Cornellà
Compra a Casa

#NadalViladecans
#AlCarrerNadal

Al Carrer Nadal

Del 28 al 30 de desembre del 2025

 Viladecans
som poble, soc ciutat.
 viladecans.cat/nadal

Consulta tota la programació a
alcarrerviladecans.com

‘El Llobregat Open Chess’, galardonado como el Mejor Evento del año en España

El reconocimiento ha sido concedido por el Club Abierto de Editores (CLABE) que engloba a 224 grupos editoriales con 1.500 cabeceras

El premio reconoce la excelencia del torneo de ajedrez así como su innovación comunicativa y su capacidad para atraer audiencia global

Redacción

Ya no es solo el torneo internacional de ajedrez más importante que se celebra en L'Hospitalet y el Baix Llobregat: es todo un fenómeno mediático. Hace solo unas semanas, justo cuando estaba a punto de arrancar la sexta edición del campeonato, *El Llobregat Open Chess* ha reafirmado su relevancia, su proyección y su prestigio al recibir el **Premio al Mejor Evento de España 2024**, dentro de la XVIII edición de los Premios de Periodismo y Comunicación del Club Abierto de Editores (CLABE). El galardón, organizado por la principal agrupación del sector en España (que engloba a 224 grupos editoriales, con 1.500 cabeceras), supone un reconocimiento que pone en valor no solo la excelencia organizativa y deportiva del torneo, sino también su innovación en materia de comunicación y su capacidad para atraer talento y audiencias de todo el mundo. Y es que, además de ser una competición, el evento es una apuesta por el pensamiento estratégico y la participación de los más jóvenes, despertando vocaciones y consolidando el ajedrez como herramienta educativa y social.

El Llobregat Open Chess, un evento capaz de reunir a grandes maestros internacionales sobre un tablero de 64 casillas, ha convertido a Sant Boi -sede un año más del torneo- en un punto de referencia mundial del ajedrez, gracias a su combinación de competición de alto nivel, talleres para jóvenes y difusión cultural del deporte. Por eso, en la gala de entrega de los premios del Club Abierto de Editores (CLABE) -celebrada en el CaixaForum de Madrid- el organizador de *El Llobregat Open Chess* y editor de *El Llobregat*, Xavier Pérez Llorca, ha estado flanqueado por el primer teniente de alcalde de Sant Boi, José Ángel Carcelén (PSC) y por el Coordinador del Ayuntamiento de Sant Boi, Francisco Gutiérrez. El acto -que coincide con el 25 aniversario de la creación del club- ha congregado a relevantes figuras del mundo editorial, mediático y público, entre ellas el presidente del Consejo Superior de Deportes (CSD), José Manuel Rodríguez Uribe, y el ministro para la Transformación Digital y la Función Pública, Óscar López Águada.

Pérez Llorca ha recogido el trofeo y el diploma que acredita a *El Llobregat Open Chess* como el mejor evento de España de manos del propio presidente CSD. “Este premio nos hace sentirnos reconocidos y acompañados en un trabajo que requiere esfuerzo y pasión”, ha declarado el editor de *El Llobregat*. Xavier Pérez Llorca ha destacado también la importancia del respaldo del Ayuntamiento de Sant Boi, que ha apoyado el torneo durante

Tableros sin tregua

La VI edición de El Llobregat Open Chess Tournament, se está celebrando estos días en la sala de juego dispuesta en el Hotel Sercotel Sant Boi. La participación en el torneo de ajedrez es muy alta como en años anteriores: 170 jugadores (135 en el grupo A y 35 en el B, incluidos dos maestros internacionales). Sobre los tableros, están compitiendo 113 titulados, al frente de los cuales figura el portento indio Pranesh Munirethinam (2630 FIDE), al que flanquean 21 GM, 3 WGM, 37 IM, 8 WIM, 28 FM, 4 WFM, 11 CM y 1 WCM. El potencial de juego de los ajedrecistas que se van a enfrentar en esta edición promete grandes partidas hasta el próximo 8 de diciembre.

ARRIBA: XAVIER PÉREZ LLORCA DURANTE LA ENTREGA DEL PREMIO CLABE AL LLOBREGAT OPEN CHESS. ABAJO: FOTO DE GRUPO DE LOS GALARDONADOS

los últimos cuatro años: “Sin su colaboración, organizar un evento de esta magnitud habría sido mucho más difícil. Este galardón es un reconocimiento a todo el equipo y a la ciudad que nos acoge”, ha incidido.

El Llobregat Open Chess ha demostrado, pese a su corta andadura, ser mucho más que un torneo deportivo. Según datos oficiales, en la última edición (2024) se retransmitieron partidas desde 63 tableros electrónicos y se desplegaron 12 cámaras, lo que permitió alcanzar a más de 40.000 usuarios de 40 países a través de la web, e incluso se consiguieron acumular más de 400.000 visualizaciones en YouTube. **///**

Es gradua la cinquena promoció d'universitaris del programa **Beques Joves Talents** i la primera de **Beques Talent Professional** d'Aigües de Barcelona

La iniciativa ha becat 45 estudiants des del 2016 i, actualment, 25 estan cursant els estudis en universitats públiques catalanes d'àmbits com la transformació digital, la innovació i la sostenibilitat

El programa de la companyia d'aigües ha iniciat aquest curs la primera convocatòria de Beques Talent Professional, amb nou alumnes que cursen estudis de formació professional

Redacció

Aigües de Barcelona i la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC) van celebrar la **graduació de la cinquena promoció d'estudiants del programa Beques Joves Talents i la primera de Beques Talent Professional**. L'acte també va servir per **donar la benvinguda als 12 nous joves becats del curs 2025/26**, que ja cursen els estudis en diferents universitats i instituts de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Des de l'inici el 2016, **el programa ha becat un total de 45 joves i, actualment, té 25 alumnes becats cursant estudis en universitats públiques catalanes**. Els cinc graduats de la cinquena promoció de Beques Joves Talents han cursat els graus de Biologia Humana a la Universitat Pompeu Fabra (UPF), Fisioteràpia a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Farmàcia a la Universitat de Barcelona (UB), Enginyeria Electrònica de Telecomunicació a la UB i Nanotecnologia a la UAB. Per la seva banda, l'alumne graduat de la primera promoció de Beques Talent Professional ha cursat el Grau Mitjà de Sistemes Microinformàtics i Xarxes a l'Institut Mare de Déu de la Mercè.

Felipe Campos, conseller delegat d'Aigües de Barcelona, va remarcar durant la seva intervenció a l'acte el "compromís ferm d'Aigües de Barcelona amb la formació, el desenvolupament del talent i la igualtat d'oportunitats". En aquest sentit, va destacar "la importància de les **aliances amb entitats com la CONFAVC i Punt de Referència** per fer realitat iniciatives com els programes de beques Joves Talents i Talent Professional". Per Felipe Campos, "aquestes beques són la materialització del nostre impuls decidit per la formació i per la generació d'oportunitats reals dirigides a joves estudiants, sigui quina sigui la seva situació".

També van intervenir a l'acte de graduació **Jordi Giró**, president de la CONFAVC, i **Therese Jamaa**, vicepresidenta d'aliances estratègiques d'Openchip i líder destacada en l'àmbit de la tecnologia social i humanitària.

La part central de l'acte la van protagonitzar quatre dels joves graduats aquest any, els quals van participar en la taula rodona sobre talent i futur, moderada per **Mònica Rubio**, responsable de projectes d'Acció Social d'Aigües de Barcelona. Durant les intervencions, els joves van compartir la seva experiència durant la carrera, i van destacar la importància d'haver obtingut la beca per cur-

sar els estudis desitjats.

El programa **Beques Joves Talents** acompanya joves amb bons resultats acadèmics i amb recursos econòmics limitats perquè puguin dur a terme estudis universitaris, fomentant la inclusió i equitat en l'educació.

Els estudiants adherits a Beques Joves Talents reben una beca que cobreix, per cada curs durant tota la carrera, l'import de la matrícula i 1.500 euros per a despeses relacionades amb els estudis. A més, un dels aspectes diferenciadors és que els joves tenen un acompanyament especialitzat al llarg dels estudis de la mà de la CONFAVC, a través del programa Aula Actual, per afavorir el desenvolupament de les competències transversals i l'acostament al món laboral.

Les persones participants poden accedir a oportunitats de treball i continuar tenint un grup de referència en l'acostament al món laboral gràcies al **programa Alumni**, que fomenta compartir experiències i fer xarxa de col·laboració entre els participants.

Beques Talent Professional

Aigües de Barcelona va iniciar l'any passat les **Beques Talent Professional**, un programa d'ajudes dirigit a alumnes que estudien formació professional en el camp de les voca-

GRADUACIÓ DE LA CINQUENA PROMOCIÓ D'ESTUDIANTS DEL PROGRAMA BEQUES JOVES TALENTS I LA PRIMERA DE BEQUES TALENT PROFESSIONAL.

cions verdes. És un programa impulsat amb entitats socials del territori, amb l'acompanyament de Punt de Referència, i s'adreça a joves que han trobat en la formació professional una oportunitat per desenvolupar el seu talent. Actualment, **compta amb nou estudiants**.

Amb aquests dos programes de beques, Aigües de Barcelona mostra el ferm **compromís social** per **millorar l'ocupabilitat** de les persones que es troben en situació de vulnerabilitat. ///

Una emergente startup de L'Hospitalet promueve 'la wikipedia del metaverso'

Mantener una charla en vivo con Sócrates o entrar en el cuadro 'El Jardín de las delicias' forman parte del catálogo de Brainlab Fira

La pequeña compañía pretende contribuir a enriquecer el tejido empresarial local vinculando la tecnología con el conocimiento

LA STARTUP BRAINLAB FIRA DE L'HOSPITALET TRABAJA EN LA CONSTRUCCIÓN DE UN SINGULAR Y ÚNICO METAVERSO EDUCATIVO QUE NO ESTÁ DIRIGIDO A QUE LOS NIÑOS DE SU COMUNIDAD GASTEN DINERO SINO A QUE APRENDAN

Ana Ruiz

No tiene nada que ver con *Second Life* o con otros proyectos relacionados con las criptomonedas. "Nosotros no pretendemos hacer el juego al capitalismo", advierte el CEO de Brainlab Fira, Pedro Ciurana. Este físico y emprendedor propone un mundo virtual alejado del consumismo atroz

y entretenimiento banal que ofrecen otros metaversos. "Hemos examinado todos los metaversos y todos están dirigidos hacia el capitalismo con el objetivo de que los niños gasten dinero", explica Ciurana. "Quien entre en nuestra comunidad va a aprender algo y no va a tener que pagar con la tarjeta de crédito".

Este es el nervio intelectual que define Brainlab Fira, la startup tecnológica que nació en L'Hospitalet hace solo dos años, en 2023. Ubicada, físicamente, muy cerca del recinto Granvia de la Fira de Barcelona, sede del internacional Mobile World Congress (MWC), en-

tre otros salones de relumbrón, la pequeña compañía pretende contribuir a ampliar un tejido empresarial, en la segunda ciudad de Cataluña más poblada, vinculando la tecnología con el conocimiento. "Hay muchos metaversos, pero ninguno educativo", revela enfática Cristina Amor, la responsable de Recursos Humanos y Relaciones Públicas de Brainlab.

Se da la circunstancia que Cristina Amor es de Cornellà y su jefe, Pedro Ciurana de L'Hospitalet. Los dos representan a ese colectivo joven del Baix Llobregat y L'Hospitalet, talentoso y formado, que intenta abrir

nuevos nichos económicos en la comarca conectados con la economía del conocimiento.

En este sentido, Brainlab Fira se presenta como una startup tecnológica que “apuesta firmemente por la investigación, desarrollo e innovación”. La carta de intenciones de este grupo de emprendedores pretende, en definitiva, “impulsar soluciones que contribuyan de forma positiva al progreso social, educativo y científico, situando la innovación al servicio de las personas”. Y para llevar a cabo este plan, Brainlab Fira cuenta con una plantilla multidisciplinar que reúne a físicos con técnicos de comunicación y marketing o expertos en informática y diseño.

Computación fotónica y coworking

La empresa es capaz de desarrollar a la vez líneas diferentes de negocio: desde el metaverso cultural y educativo hasta la computación fotónica, pasando por espacios profesionales de coworking. “Trabajamos en los ámbitos de la inteligencia artificial (IA) sostenible, la computación fotónica y ponemos a disposición espacios híbridos para acontecimientos, formaciones y ejercicio físico”, explica Beatriz Lagos, responsable de Communication & Marketing de la compañía. Eso sí, hay matices y prioridades. “Aunque el metaverso es el área de negocio más madura con la que contamos actualmente”, aclara el CEO Pedro Ciurana.

Esta faceta de la empresa, el Brainlaverse, es primordialmente educativo, cultural y gratuito. La oferta virtual, con un modelo modular y escalable, permite entrar a museos virtuales, hacer excursiones escolares digitales y personalizar a través de avatares espacios virtuales de conocimiento. Todo ello favorece el aprendizaje de historia, arte o filosofía de manera inmersiva e interactiva. “Nuestro objetivo es democratizar el acceso al conocimiento y convertirnos en un referente internacional en cultura digital inmersiva”, concluye Pedro Ciurana. “Somos el *Saber y Ganar* del metaverso o la *wikipedia del metaverso* llevado al 3D”. O, dicho de otra manera más somera, se han constituido en los portaestandartes de “una propuesta cultural y tecnológica nacida en L’Hospitalet”, incide Lagos.

Cristina Amor recuerda las clases de historia del arte, cuando estudiaba al artista y las características de su obra. “Con nuestro metaverso puedes dar un paso hacia adelante: te ofrecemos entrar en el cuadro y pasear virtualmente por *el Jardín de las delicias* (mítico lienzo del pintor neerlandés El Bosco), sentirte parte de esa obra”. No es la única propuesta del catálogo virtual de Brainlaverse. La IA echa una mano a estos emprendedores de L’Hospitalet y es capaz de crear avatares que devuelven a la vida a los filósofos griegos. “Con una IA detrás ofrecemos a nuestra audiencia la posibilidad de un cara a cara (virtual) con Sócrates”, destaca Pedro Ciurana.

El primer ‘tempietto’ de Bramante

Entre los méritos digitales de la emergente startup destaca haber *reconstruido* por primera vez dentro del metaverso una recreación de *El Tempietto* de Donato Bramante, un pequeño templete renacentista de forma circular erigido en Roma entre 1502 y 1505 sobre el supuesto lugar del martirio de San Pedro (por encargo de los Reyes Católicos) y que está considerado una obra

FOTO CORPORATIVA DEL JOVEN EQUIPO DE 'BRAINLAB FIRA' FRENTE A LA SEDE DE LA STARTUP

maestra del clasicismo y del Alto Renacimiento.

Brainlab Fira trabaja actualmente en una ruta de castillos históricos y prioriza como meta a corto plazo lograr que entren a la plataforma mil personas al día desde todos los rincones del mundo. “Primero la audiencia y después la suscripción”. Este es el orden establecido por el CEO de la joven compañía hospitalense. La empresa nace para ensanchar las fronteras virtuales de un ecosistema digital en ciernes, que también aspira a convertirse en una plataforma de prestigio. Y abierta a los desarrolladores, agentes culturales, instituciones, programadores, entidades y museos. Es un sueño virtual en el corazón de L’Hospitalet. //

Els **parcs metropolitans**, més ben valorats que mai: reben un notable alt de la ciutadania

Els espais verds metropolitans han assolit aquest any 2025 la millor puntuació de la seva història, amb un 7,92 de mitjana, segons un estudi de l'Institut Metròpoli

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) gaudeix d'un mosaic ajardinat de 3.244.835,50 m² que actua com una gran infraestructura de natura i benestar

UNA VISTA PANORÀMICA DEL PARC DE LA FONTASANTA, AL PASSAT MES DE NOVEMBRE. S'ESTÉN ENTRE ELS MUNICIPIS DE SANT JOAN DESPÍ, ESPLUGUES DE LLOBREGAT I SANT JUST DESVERN I ÉS EN UNA ANTIGA ZONA DE VINYES I CONREU.

Redacció

Passetjar entre els camins ombrívols i silenciosos del Jardí Botànic Històric, a la muntanya de Montjuïc. Descobrir les escalinates i la masia senyorial que s'amaguen entre les oliveres i els pins del parc de Can Buxeres, a l'Hospitalet de Llobregat. Vorejar els estanys de Can Solei i de Ca l'Arnús, a Badalona, i perdre's per un jardí modernista. La xarxa de parcs metropolitans de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) està formada per 54 parcs repartits en 34 municipis i forma un mosaic verd de 3.244.835,50 m² que actua com una gran infraestructura de natura i benestar. El 2025, la ciutadania que els visita els ha atorgat la valoració més alta fins ara: un 7,92 sobre 10 de mitjana en la qualitat percebuda..

Així ho constata un estudi encarregat per l'AMB a l'Institut Metròpoli durant la primavera, en el qual s'han fet 6.163 entrevistes presencials en 48 parcs de la xarxa. L'informe reflecteix un augment general de la satisfacció i revela que tots els parcs superen l'aprovat. A més, prop de la meitat milloren la valoració respecte a l'edició anterior. Destaca, especialment, el Jardí Botànic Històric, que torna a situar-se com el parc més ben valorat de la xarxa, amb una puntuació de 9,05.

“Les enquestes ens indiquen que la qualitat percebuda és sempre superior a l'expectativa prèvia dels visitants, i això és especialment rellevant perquè mostra que la gestió que fem conjuntament amb els ajuntaments dona resposta al que la gent necessita i valora als parcs”, assenyala Dina Alsawi, cap del Servei de Parcs de l'AMB. Aquesta qualitat i satisfacció percebudes no han parat de créixer en els darrers anys, fet que demostra un aval de la gestió acurada que l'AMB fa sobre aquests espais verds urbans. Però, exactament, quins són els elements que la ciutadania valora més de

la xarxa de parcs metropolitans?

L'informe assenyala que les variables més ben valorades pels usuaris són la tranquil·litat, la proximitat i el disseny del parc, juntament amb la qualitat de les activitats de la Jugatecambiental, el mobiliari urbà, la vegetació i les zones de jocs infantils. Des de la primera edició de l'estudi, els motius principals de visita s'han mantingut: passejar i descansar, passejar el gos i portar els infants a jugar continuen sent les raons més habituals per fer ús dels parcs metropolitans.

Desconnexió i salut mental

A més, enguany l'estudi ha incorporat una pregunta nova sobre els beneficis que aporten aquests espais en un entorn densament poblat. Segons les persones entrevistades, els parcs permeten desconnectar i ofereixen benestar i salut mental gràcies a la tranquil·litat (45,70 %). També són espais on contactar amb la natura i l'aire lliure (26,51 %) i actuen com a pulmons que oxigenen les ciutats i municipis metropolitans (19,18 %). Una

“Els parcs funcionen com a espais de salut, activitat i natura enmig d’un territori molt dens”

Dina Alsawi, cap del Servei de Parcs de l’AMB

proporció notable de respostes destaca, igualment, la capacitat dels parcs per acollir activitats quotidianes, com el joc infantil (17,43 %), l’esbarjo i l’esport (17,37 %) o la trobada social (13,79 %).

Aquestes dades confirmen el paper central que tenen els parcs en la vida diària de la ciutadania, segons l’ens metropolità. “Les persones que hi passen valoren sobretot la tranquil·litat i la proximitat, i això reforça la idea que els parcs són espais essencials per al benestar”, apunta Alsawi. Alhora, la cap del Servei de Parcs de l’AMB destaca també que, en un entorn molt dens, els parcs funcionen com a espais de salut i desconnexió. “Són pulmons urbans, però també llocs on fer esport, portar els infants a jugar o simplement aturar-se uns minuts”, explica. Per ella, el retorn constant que reben de les persones usuàries és clau per orientar la gestió. “La ciutadania reconeix els parcs com a espais de natura i activitat, i els comentaris que ens fan arribar ens ajuden a continuar millorant i adaptant-nos als usos reals que en fa la gent”, assegura. **///**

MOBILIARI PER A LA PRÀCTICA ESPORTIVA AL PARC NOU DEL PRAT DE LLOBREGAT

La xarxa de parcs, en xifres

La meitat dels usuaris fan visites diàriament

PARC DE CAN VIDALET, A ESPLUGUES. CONSERVA ELEMENTS DE L'ANTIC PALAUET, ESTANY, SAFAREIG... QUE RECORREN QUAN ERA UNA FINCA SENYORIAL

Quins beneficis aporten els parcs metropolitans, segons la ciutadania?

Benefici	Percentatge
Desconnexió, benestar i salut mental	45,70%
Contacte amb la natura i l'aire lliure	26,51%
Funció de pulmó / oxigenació urbana	19,18%
Joc infantil (activitat quotidiana)	17,43%
Esbarjo i esport	17,37%
Trobada social	13,79%

Per el que fa a la freqüència i el moment de la visita, gairebé la meitat de les persones usuàries fan servir els parcs de manera diària i un 27,57 % ho fa setmanalment, una dada que evidencia fins a quin punt formen part de la vida quotidiana del territori metropolità. L'estudi, que compleix 18 anys des de la primera edició del 2007, és una eina estadística consolidada que permet conèixer amb precisió el perfil dels visitants, els hàbits d'ús i l'opinió sobre l'estat i la gestió dels parcs. Tot plegat facilita planificar amb més rigor les actuacions futures i reforçar aquesta infraestructura verda metropolitana que, any rere any, es consolida com un espai essencial de salut, convivència i benestar. **///**

Los secretos del aceite palomar 'made in Olesa' que se resiste a desaparecer

La Diputación de Barcelona premia el compromiso de una decena de productores con la recuperación de una variedad local única

El genuino óleo con sello del Baix Llobregat se elabora a partir de un tipo de aceituna autóctono que ha llegado hasta EE UU

Àlex Aragonés

Un aceite único en el mundo tiene sello 'Baix Llobregat' gracias a la variedad palomar de Olesa de Montserrat, localidad donde una decena de productores particulares han sido reconocidos por la Diputación de Barcelona por su compromiso con la recuperación de una variedad local que se ha convertido en todo un emblema y símbolo de identidad de la población. La leyenda dice que en el siglo XVIII el aceite de Olesa era el favorito del rey Fernando VI, pero en la actualidad esta variedad no sería una realidad sin la labor de Oliveraires Palomar Olesana SAT, un colectivo de productores que nació hace más de diez años bajo el paraguas de la Fundación Agrícola Olesana, que mantiene viva una tradición donde el olivo y su cultivo han determinado el desarrollo social, económico y paisajístico de Olesa.

"Este aceite siempre ha sido muy apreciado, pero hubo muchos años en los que no se potenció. La gente se limitaba a cosechar las aceitunas, y empezó a implantarse la arbequina", explica a *El Llobregat* Josep Maria Gibert, vinculado a un colectivo que tiene como prioridad la conservación, mejora y promoción de la variedad palomar, un aceite de oliva virgen extra de gran calidad que en la localidad del Baix Llobregat cuenta con un molino ubicado en un edificio histórico de 1912, que recoge toda su tradición y donde trabajan con una variedad autóctona de aceituna. "Tiene una diferencia clave. Es más persistente en boca. No es un gusto que te cargue, sino que pasa y te deja muy buen sabor. Si otros aceites duran dos segundos en boca, este dura cinco o seis. Todo el que lo prueba lo reconoce", admite el miembro de la Fundación Agrícola Olesana, la entidad que surgió en 1992 tras tomar relevo en la gestión del molino de aceite con el que han llevado a cabo varias renovaciones del molino, con el objetivo de adaptar el proceso de obtención del aceite a las nuevas tecnologías. Una labor con la que han conseguido "modernizar y mecanizarse al máximo" para sacar mayor rendimiento del aceite en el menor tiempo posible. De hecho, este aceite de la variedad palomar, de fruto medio, maduro y equilibrado, se comercializa bajo la marca Verus en botellas de medio litro.

Para sacar aceite extra virgen con estas características, el "único secreto" es recolectar las aceitunas con un 40% de maduración media y un 60% de verde, según explica Josep, quien ayuda a llenar las botellas y preparar los paquetes que gestiona Oliveraires Palomar Olesana SAT. Su hijo Felip es uno de los fundadores del colectivo: "Trabajamos para que nuestra variedad no se pierda y darle salida, además de preservar el medio rural, intentando recuperar

'VERUS', EL ACEITE DE OLIVA VIRGEN EXTRA DE LA VARIEDAD OLESANA

fincas que se hayan podido perder con el paso de los años. Pero todo el mundo tiene su faena, esto de alguna manera es como una afición". Pese a ello, los productores locales han conseguido que el aceite de Olesa de Montserrat sobrepase las fronteras catalanas e, incluso, llegue hasta otros rincones del mundo: "Habíamos llegado a exportar a Estados Unidos, pero ahora con los aranceles y tema normativo no es viable". Aun así, este aceite se consume fuera de la comarca: "Tenemos distribuidores propios, tenemos puntos de venta y vamos más al pequeño consumidor. Tenemos algún restaurante, nos movemos por la zona de Barce-

lona. También enviando aceite a Madrid cada año, a sitios que nos han conocido, lo han probado y les ha gustado". Un producto que es "más diferente" al que se acostumbraba a hacer en Olesa: "Era un aceite más maduro, nosotros lo hacemos un aceite más verde. De hecho, para que sea el 60% verde hay que correr mucho. Es un olivo que tiene poca resistencia al cambio climático", admite Felip sobre un olivo que tiene menos aguante que la arbequina y le hace más débil a los cambios meteorológicos.

Mil litros de aceite al año

Esta situación hace que los productores se vean obligados a coger "de manera temprana" los olivos: "En el momento que hace el cambio de verde a maduro, te aguanta muy poco en el olivo y cae mucho. Esto te obliga a hacerlo a mediados de octubre", apuntan desde Oliveraires Palomar Olesana SAT, donde llevan aproximadamente un millar de olivos entre varias fincas de la localidad: "La aceituna se coge en un día y en 24-48 horas ya hacemos el aceite. Es de poca producción porque, al ser más verde, el rendimiento es más bajo. Hoy mismo, puedes estar sacando un rendimiento aproximadamente entre el 18 y el 20%, y nosotros nos movemos con un rendimiento sobre el 10 y el 13%. Intentas buscar más calidad que cantidad". Una variedad autóctona con un arraigo profundo a su población y que ahora goza del reconocimiento más allá de sus más de 24.000 habitantes gracias a sus productores locales: "No es que estuviese desaparecido porque en Olesa lo hemos trabajado siempre. Lo que pasa es que sí que nosotros, como empresa, intentamos que no se pierda luchando mucho para intentar recuperar fincas que antiguamente se habían trabajado y que, con el paso de los años han dejado de utilizarse. La gente se ha hecho mayor o ya no le conviene coger aceitunas".

De hecho, su producción es de aproximadamente unos mil litros de aceite al año. "A diferencia de una denominación de origen, no tenemos la capacidad de llegar a ser denominación de origen propia, tendríamos que producir una cantidad de litros de aceite que en estos momentos no seríamos capaces de hacer. No tenemos el perfil tan profesional como pueden tener en Lleida o Tarragona. Buscamos dentro de nuestra variedad, que es la que hemos hecho toda la vida, que no se pierda y darla a conocer", defiende Felip, satisfecho con un producto que es un auténtico orgullo para el pueblo al ver botellas con su etiqueta: "Es la faena de todo un año. Hace un mes y medio teníamos un 'stock' de 500 cajas individuales y ahora no tenemos ni una. Cuando llega la época de cosecha y la gente va loca comprando el aceite, es un gran placer y satisfacción. O decir que no puede vender más porque ya hemos acabado todo".

Este reconocimiento hace que sus productores consigan preservar un patrimonio agrícola y cultural a través de unos olivares ubicados en pequeñas explotaciones con

PARA OBTENER EL ACEITE EXTRA VIRGEN DE LA VARIEDAD OLESANA EL "ÚNICO SECRETO" ES RECOLECTAR LAS ACEITUNAS CON UN 40% DE MADURACIÓN MEDIA Y UN 60% DE VERDE, SEGÚN EXPLICA JOSEP MARIA GIBERT

zonas de fuertes pendientes: “Estamos impulsando la plantación. Es un gran orgullo cuando subes caminando por el entorno del pueblo y ves fincas trabajadas que hace cinco años estaban abandonadas y ahora se están recuperando”. Una gratificación que aún es más mayor tras el reconocimiento de la Diputación de Barcelona, que pone en valor el arduo trabajo que realizan desde Oliveraires Palomar Olesana SAT: “Nadie se dedica al 100% y esto lo haces en fines de semana, en horas tuyas. En mi caso, he hecho dos semanas de vacaciones en verano y me guardo dos semanas de vacaciones ahora en otoño. Es un sacrificio, ya no solo personal, sino también a nivel familiar. Son horas que sacas de tu familia para dedicarlas al campo. Esto también es importante”, zanja Felip que, en su caso, ha heredado la pasión por el campo de su padre, quien le inculcó de pequeño un amor único por el mundo agrario que le llevó a formar parte del colectivo que mantiene el aceite de Olesa como emblema de la ciudad: “Llega un punto que la tierra tira, y entonces es cuando te implicas en este proyecto, en esta historia. Aceitunas hemos cultivado toda la vida, no solo yo: mis padres, mis abuelos, mis bisabuelos. Y prácticamente todos los que formamos parte de la sociedad”.

Un año y medio de adelanto

Una ascendencia agraria en la que Felip tiene un recuerdo marcado en su memoria de pequeño sobre este aceite autóctono: “Antes empezabas a coger las aceitunas en noviembre y, ahora, precisamente acabamos de terminar. El proceso de recolección lo hemos avanzado prácticamente un mes y medio. Antes ibas a coger con mucho frío. Recuerdo ir con mis abuelas con bufanda y forro polar, y hasta hace unas semanas estaba cogiendo prácticamente en manga corta. El tema del cambio climático también se hace notar”, culmina Felip sobre la variedad palomar, más que un aceite para el propio consistorio de Olesa de Montserrat: “Siempre han estado a disposición de lo que nos haga falta. Colaboramos con ellos cuando se tiene que hacer alguna entrega de premios y nos piden aceite. No deja de ser un rasgo diferencial de nuestro pueblo poder obsequiar con botellas de aceite de Olesa cuando viene gente o personalidades de cualquier ámbito en los actos que pueda organizar el Ayuntamiento”.

MOLT MÉS QUE NADAL

Viu la màgia de La Gran Pista de l'Splau fins l'11.01.2026

MÉS INFO

Imatge generada amb Intel·ligència Artificial.

FOTOGRAMA DE LA PELÍCULA 'MILAGRO', PROJECTADA AL TERROR MOLINS. DURANT UNA MÉS D'UNA SETMANA EL PÚBLIC DEL FESTIVAL HA POGUT GAUDIR D'UNA ÀMPLIA OFERTA CINEMATogrÀFICA A MÉS DE 22 PREMIÈRES

Molta por: 44 edicions de cinema al **TERROR** **MOLINS** amb 10.000 espectadors i 'sold out'

La darrera entrega al Teatre de La Peni ha acollit 83 pel·lícules, 32 llargmetratges i 51 curtmétratges de 22 nacionalitats diferents

L'entrega del públic ha estat absoluta des del primer moment amb una acollida molt bona de l'oferta cinematogràfica i de les activitats

Marc Argudo

Son més de 44 edicions les que porta el Festival de Terror de Molins de Rei, ensenyant al públic i als fans del gènere nous títols, formats i directors. El 1973 començava aquesta aventura cinematogràfica sota el nom de "Setze hores de cine de terror", una fita que va marcar el canvi del cinema de terror al país, esdevenint-se la primera marató de cinema de Terror de tota la península. Aquesta entrega que ha tingut lloc com cada any al Teatre de La Peni, al cor de la població, acollint 83 pel·lícules, 32 llargmetratges i 51 curtmétratges, de 22 nacionalitats, oferta que supera amb escreix aquell 1973. Durant una més d'una setmana el públic ha pogut gaudir d'aquesta àmplia oferta cinematogràfica a més de 22 premièeres, com ha estat *Disforia*, que va donar el tret de sortida d'aquest Terror Molins.

Christopher Cartagena inaugurava la 44 edició del Festival de gènere amb el seu primer llargmetratge, i la première comptava amb l'elenc del film: Claudia Salas, Fariba Sheikhan, Noah Casas i Eloy Azorín. Tot i ser actors amb una tra-

jectòria professional dins dels audiovisuals, de forma general valoraven el treball del TerrorMolins: "Tot el que sigui obrir espai a noves mirades i nous creadors i creadores és super important", afirmava l'actriu Claudia Salas, coneguda per papers com a *Élite* o *La Ruta*, a una entrevista a *El Llobregat*.

L'actriu Madrilènia també destacava del festival el fet que l'organització ho fa de manera independent, sense estar obligats a complir aquesta missió que dona suport tant al cinema de gènere com a potenciar el sector, "Diu molt del lloc, de l'organització i de les ganes de continuar creant al gènere", reforçava la intèrpret. D'altra banda, Fariba Sheikhan, de títols com *Los Nuestros* o *Matices*, seguia molt la línia de la seva companya Claudia Salas, però afegint la sorpresa de la rebuda del públic i del nom d'aficionats del gènere, superior al que ella pensava. Anys enrere va ser-hi al Festival de Sitges i, tot i no conèixer el Terror Molins fins a enguany, valora molt l'entrega dels aficionats, considerant-se ella també nova al gènere del terror, però ven acompanyada. "Són gent amb una creativitat molt fantàstica i original" explicava sobre els directors de terror. A l'entrevista afirmaven que *Disforia* té un context social molt diferent amb una història de superació, sent molt fosca i al mateix temps íntima i que faria em-

patitzar l'espectador.

Davant d'aquest trencador inici de la primera jornada del Festival, ja es demostrava quin era nivell dels audiovisuals i que el públic va poder gaudir entre el 7 i 16 de novembre. Aquesta 44a entrega s'emmarca al terror japonès sota el lema *J-Horror, més enllà de l'ensurt*. Es tracta el J-Horror, cinema de terror japonès de principis de segle, amb títols com *Ju-On*, que compleix 25 anys. Així doncs, el Festival centra moltes de les seves programacions en cinema d'aquest tipus en concret, en homenatge al gènere. Enguany, el Premi Honorífic ha reconegut a Paco Cabezas, director d'*Spanish Movie* o *Adiós*, protagonitzat per Mario Casas. L'organització li ha atorgat el premi davant el talent en saber moure la naturalitat entre el thriller, el terror i la comèdia d'acció, en l'àmbit nacional amb internacional.

D'altra banda, l'entrega del públic des del primer moment ha estat total i absoluta, amb una acollida molt bona de l'oferta cinematogràfica i de les diferents activitats, ha quedat demostrat en les xifres que s'ha assolit a la 44a edició del TerrorMolins. Han estat més de 10.000 espectadors, augmentant un 7% d'audiència en comparació amb l'any passat i fent sold out a la marató de 12 hores de terror. A més a més,

aquesta entrega ha estat, en part, una reformulació del format del Festival, comptant amb la primera edició del Premi per a la producció d'un curtmetratge de terror en català.

Davant d'aquestes xifres tan bones, és pot veure un públic molt divers, però que tots coincideixen en un objectiu comú: gaudir del cinema. Amb aquesta màxima per davant, el TerrorMolins ha tingut assistència de fanàtics del cinema, i en concret seguidors del gènere de terror, que fan que el Festival sigui un opció perfecta per poder cobrir aquestes ganes de cinema. També, el TerrorMolins té una gran feina en quant a atreure un nou públic receptiu amb el gènere, és el cas d'alguns espectadors, que han vingut als diferents esdeveniments a veure quina oferta els podia oferir: "Venim una mica a descobrir, no sabem el nivell, però jo crec que és bo pel que hem vist" afirmaven alguns assistents a les primeres presentacions del Festival. El fet que l'esdeveniment porti 44 anys al peu del canó amb el gènere, sorprèn i veuen fins i tot com un miracle.

Repesca del Festival de Sitges

Es tracta d'un Festival amb un format més petit, amable i proper, com afirma gent del públic, però que, tot i això, ha patit una creixuda bastant gran els últims anys, posicionant la vila de Molins de Rei com a una de les capitals del cinema de terror del país, on la mostra cinematogràfica, segons els assistents, valora la qualitat. "Molts cops fa repesca del Festival de Sitges" afirma el públic fent una comparació constructiva amb un dels altres festivals més importants del país.

Tot i ser un Festival de Cinema de Terror, on les activitats principals es basen en la reproducció de films, no només ofereix això, sinó que la vila diversifica les seves tasques i proposa una oferta cultural adaptada a tots els aficionats i públics, com l'exposició *L'atac del J-Horror* a Ca n'Ametller, espai on també s'han fet diferents xerrades amb interessants temes com el terror als videojocs japonesos o el manga de terror.

També, perquè els més petits puguin gaudir del Festival d'una manera adaptada a la seva edat, es du a terme el conegut com a *TerrorKids*. Es tracta d'un conjunt d'activitats per la canalla com tallers o mostres de curtmetratges adaptats als nens. A part, paral·lelament, també existeix el *TerrorJove*. Amb aquest diversificació al Festival es demostra per si sol com es tracta d'un Festival plenament consolidat i que cada any fa la cerca per arribar al públic de la millor manera i, a part entretenir-los, fer-los tornar la pròxima entrega del Festival.

Després de més d'una setmana de cinema i terror només queda analitzar com ha anat el Festival i tal com diu Glòria Massana, de l'equip directiu del TerrorMolins, "valorem aquesta edició com un nou èxit de la nostra comunitat i de la fidelitat del públic". Des del Festival continuen donant suport a aquelles propostes més disruptors i arriscades del cinema de gènere.

Posant l'horitzó en l'edició de l'any vinent, que ve marcada pel 45è aniversari, des del Festival volen continuar donant el màxim d'ells en cada edició i anar perfeccionant i oferint la màxima qualitat als espectadors. Tot i això, ells van més enllà del 2026 i marquen el 50 aniversari com el gran aniversari i com a fita: "mirem de prop la important efemèride de les 50 edicions", afirmava Glòria Massana, tot i que l'any vinent serà un any clau per continuar consolidant el festival sense afrontar grans canvis estructurals, però per reafirmar el cinema en terror i aconseguir millorar encara més els 10.000 assistents d'enguany. ///

L'ÈXIT D'ASSISTÈNCIA A LES PROJECCIONS I ACTIVITATS HA ESTAT UNA CONSTANT A TOT EL FESTIVAL FESTIVAL (FOTO: ©JOAN GOSA)

Bon Gavà!

El Nadal dels teus somnis

Ajuntament
de Gavà

La 'Colònia' més gran de totes

JOSEP MARIA COBOS (AMB ELS CABELLS BLANCS) DURANT UNA VISITA GUIADA A L'EXPOSICIÓ TEMPORAL A L'ESPAI DE LA TERRISSA DEDICADA ALS CENT SETANTA-CINC ANYS D'HISTÒRIA DE LA COLÒNIA SEDÓ D'ESPARREGUERA.

Can Sedó, a Esparreguera, va ser la comunitat tèxtil amb més treballadors de Catalunya, per sobre dels 2.000, ara fa 175 anys

L'Espai de La Terrissa ofereix una aproximació històrica de l'inici de l'activitat industrial al municipi per donar relleu a la seva importància

Anabel Castillo Ruiz

Catalunya erra de colònies", recorda l'historiador Josep Maria Cobos. "I la Colònia Sedó, a Esparreguera, va ser la més gran de totes, amb més de 2000 treballadors", afegeix el també president de l'Associació per a la Defensa de la Colònia Sedó. Ho menciona en una visita guiada dins l'Espai de la Terrissa, que acull una exposició temporal dedicada als 175 anys d'història de la Colònia Sedó d'Esparreguera. Una mostra que forma part de les activitats programades per commemorar l'inici de l'activitat industrial i tèxtil a Can Sedó, fa gairebé dos segles.

L'Espai de la Terrissa ofereix una primera aproximació a la trajectòria de la Colònia Sedó i posa en relleu la seva importància des d'una perspectiva històrica. Aquesta visita, totalment gratuïta i que se celebra el primer diumenge de cada mes, s'emmarca dins dels actes que s'han anat celebrant durant el mes d'octubre i que continuaran al llarg de tota la tardor per celebrar més de 100 anys d'història industrial a Esparreguera.

"Principalment, a la colònia s'hi treballaven dos tipus de teixits: la pana i la roba de fil de cotó de gran qualitat, destinada a la confecció de llençols", explica Cobos. De fet, a l'espai també s'hi poden veure alguns d'aquells llençols originals que s'hi produïen. Una visita cultural que ha de complementar-se amb un recorregut per la part industrial de la Colònia Sedó que acull el seu propi museu. Aquest espai cultural mostra la realitat d'un dels pols de producció més emblemàtics de Catalunya al segle XIX. Impressionant també per l'extensió que comprèn, un petit poble que reunia habitatges pels treballadors, botigues, un cinema, un casino,

una església i fins i tot una escola. Tot un entramat social que va arribar al seu punt àlgid cap al 1940, quan la Colònia va superar els 2.000 treballadors. "Per fer-se una idea de la seva dimensió —explica Cobos—, la Colònia Güell, la segona més gran de Catalunya, tenia uns 1.000 treballadors. Imagineu-vos, doncs, la diferència."

Un element distintiu de la Colònia Sedó, però, era la seva aposta decidida per l'energia hidràulica. "Mitjançant un complex sistema d'enginyeria s'aprofitava la força del riu Llobregat per fer funcionar tota la fàbrica", indica el president de l'Associació per a la Defensa de la Colònia Sedó. Una impressionant turbina de 1.400 cavalls de vapor funcionava com a eix de tot el sistema. Les seves dimensions estaven calculades segons el cabal i la força del salt d'aigua del Llobregat, proporcionant l'energia necessària per alimentar totes les seccions de filatura i teixit de la fàbrica. Així, des de la seva instal·lació l'any 1899, aquesta infraestructura va situar la Colònia Sedó com una de les més avançades tecnològicament d'Europa

La tradició ceramista de Collet

Durant el semestre passat, l'exposició temporal de l'Espai de la Terrissa va acollir la història de la Ceràmica Collet, una empresa local que encara avui manté viva la tradició ceramista del municipi. I aquesta tradició no s'oblida. L'Espai aposta, més enllà de l'exposició temporal que ara acull la història de la Colònia Sedó, per reservar un espai permanent per revitalitzar aquesta pràctica històrica a Esparreguera. Com? A partir d'una mostra permanent de ceràmiques, cedides al llarg dels anys per ceramistes locals i famílies del municipi.

"Són dues coses diferents", aclareix l'Esther Hachuel, directora del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. "Aquest espai s'articula al voltant d'un forn ceràmic únic a

Esparreguera, i probablement un dels pocs de tipus morú que encara es conserven a Catalunya", continua. El forn provinent de la Terrisseria Sedó divideix el centre cultural en dos, reservant un espai per l'exposició temporal i un altre per la mostra permanent de ceràmiques. "És interessant perquè la Colònia Sedó no té res a veure amb el forn ceràmic - afegeix Hachuel - però totes dues històries formen part del mateix relat: el patrimoni industrial i artesanal d'Esparreguera".

Un patrimoni que explica d'on venim, sobretot, en un context en què la immediatesa i la hiperproducció industrial ens han fet oblidar el valor de molts materials en el nostre dia a dia. "La ceràmica, al Neolític, va representar una autèntica revolució. De sobte, l'ésser humà va poder coure aliments dins d'una olla de fang, emmagatzemar grans quantitats d'aigua o menjar... això va canviar completament la vida", explica la directora del Consell Comarcal del Baix Llobregat. Sembla que avui dia l'hàgim deixada de banda, però continua funcionant com a alta tecnologia. "És un material extraordinàriament resistent a les temperatures extremes i s'utilitza, per exemple, en la construcció de coets que viatgen a la Lluna o a Mart", afirma Hachuel.

La ceràmica s'erigeix també com una forma d'expressió artística. Més enllà de les seves funcions quotidianes, la ceràmica destaca per la seva identitat pròpia. "Et pot agradar o no, però el treball artesà que hi ha darrere és bestial", comenta Hachuel. A més, el centre mostra l'evolució dels estris més quotidians, com un urinari, elements decoratius de la llar o estris per la cuina. Tota una mostra visual que permet a l'espectador endinsar-se en el dia a dia dels nostres avantpassats. Un passat quelcom més modern, atès que l'ésser humà encara apostava per la reutilització d'estrís o l'ús de materials naturals. La connexió del treballador amb la producció (o la creació) era molt més evident, fet que ajudava a generar productes més originals i persistents. ■■■

**Si l'edat no em limita,
per què ho has de fer tu?**

L'edatisme és discriminació

Tractar-me
com si fos
una criatura,
és edatisme.

Pensar que
ja no puc
aportar res,
és edatisme.

Negar-me
oportunitats
per ser gran,
és edatisme.

www.diba.cat/edatisme

**Diputació
Barcelona**

JESÚS PÉREZ TORTAJADA, Empresari pratenc i president de la Federació Catalana de Petanca

“Beure o fumar a la pista de petanca és sancionat amb l’expulsió directa”

Jesús Pérez Tortajada (El Prat de Llobregat, 1960) porta vuit anys exercint com a president de la Federació Catalana de Petanca i ha estat reelegit pel càrrec aquest juliol en el que, assegura, serà el seu últim mandat. El seu objectiu és que el món conegui l’esport i trobar relleu generacional.

Marina Sánchez Tabuenca

No és estrany que, en anomenar la petanca, la gran majoria pensi en els jubilats que juguen al parc: res més lluny de la realitat. Em reuneixo amb Pérez Tortajada a Martorell mentre s’estan disputant les finals catalanes que decidiran els equips que aniran al campionat d’Espanya per a que m’expliqui la situació de la petanca. Entre les pistes de sorra es respira competició, vitalitat i passió per un esport encara per descobrir.

Com comences al món de la petanca?

Per casualitat. Quan era jove jugava a futbol, futbol sala, frontennis,... i a mesura que et vas fent gran, te’n adones que el teu cos no respon igual a les lesions. Un dia, al Prat, un company em va dir que jugava a petanca i que hi anés a jugar amb ell, jo vaig pensar “això és un joc de vells” però vaig acceptar la invitació i vaig anar-hi. La primera partida em van guanyar 13-0, però, a partir d’aquesta, vaig guanyar-les totes. A partir d’aquí, m’adono que és un esport on és molt important la concentració, conèixer al rival, aconseguir oblidar-me de tot mentre jugo, i m’enganxo.

Comences al club de petanca del Prat?

Començo a un club més petit que es diu Catalunya Prat, quan tenia 30 anys. Hi estic tres anys i passo a ser el president del club, que no és gens difícil perquè hi ha poca gent que vulgui fer aquesta feina.

I per què que vols presidir-lo?

Perquè m’agrada participar a les coses: he estat president de l’associació de pares a l’escola, sempre involucrat en la gestió. Després del Catalunya Prat, passo a ser president del club més gran de la ciutat: El Prat, que té molta història. Aconseguir unes molt bones instal·lacions, subvencions... el porto al més alt que es pot portar un club a Catalunya. Aleshores, se’m dona la possibilitat d’entrar a la Federació Espanyola i a la Catalana, i entro a ambdues: tresorer de l’espanyola i president de la catalana. Però he de deixar l’espanyola perquè no dono a l’abast. L’objectiu a la Federació és que els nens comencin a jugar, i tenim un formador que va a les escoles, perquè si no, no tindriem relleu generacional i la petanca s’acabaria.

En què consisteix la feina de president de la Federació Catalana de Petanca?

Sobretot en gestionar les 8.000 persones que tenim dins de la Fe-

JESÚS TORTAJADA DENUNCIA QUE, DE VEGADES, S’UTILITZA LA PETANCA COM UNA COSA DESPECTIVA, TOT I QUE ESPANYA TÉ MOLTS TÍTOLS

deració. 8.000 llicències federades i 250 clubs. Tenim personal remunerat (secretàries, formador) i junta directiva, de la qual en formo part. La veritat és que la majoria de feina la té la gent que treballa, nosaltres no anem tots els dies i totes les hores, però tenim feina durant tot l’any: podríem dir que tenim 8.000 clients.

Però 8.000 persones són moltes.

Sí, però vam arribar a tenir més de 14.000 abans de la pandèmia, que va fer molt mal: molta gent va morir i va afectar molt a la gent gran. La gent jove va creixent, sobretot les dones, que ara moltes ho practiquen. 8000 persones són moltes i som la federació més gran de tota Espanya: de 10.000 llicències d’alta competició que hi ha a l’estat, nosaltres en tenim 3.600, més d’un terç. I com a particularitat, tenim les llicències d’oci, que fora de Catalunya no existeixen.

La petanca històricament ha estat el joc al que jugaven els avis. Com es pot canviar la visió social que es té?

Està complicat perquè la societat ho veu com a joc de grans i relacionat sempre amb alcohol, tabac, amb oci. I la veritat és que la competició no és això. Sense anar més lluny, el fet de beure o fumar dins d’una pista és sancionat amb expulsió directa. Jo crec que això ho guanyarem quan la gent comenci a mirar partides de petanca; de fet, ja tenim televisió als campionats. Quan la gent ho veu, se sorprèn: veu gent jove, físicament preparada. Però la imatge és difícil de canviar. De vegades, s’utilitza la petanca com una cosa despectiva. Tot i aquesta visió, Espanya té molts títols de petanca. Ara, qui ens està guanyant ja no és França, que és on va néixer l’esport, sinó que són països del sud-est asiàtic, que estan creixent molt: Vietnam, Tailàndia,... tenen molta gent jove. Ara estan començant a guanyar campionats del món, malgrat que van començar molt més tard que nosaltres.

Com arribes a ser president de la Federació Catalana?

Doncs hi ha eleccions cada quatre anys, i els presidents dels 250 clubs voten a les candidatures que es presenten.

I com els vas convèncer?

No els he hagut de convèncer molt perquè no es va presentar ningú més. I jo que vinc de l’espanyola, ja tinc trajectòria; a és, a nivell econòmic ho portem molt bé, som una federació molt solvent, no depenem de les subvencions de la Generalitat, com altres federacions: nosaltres tenim molt ingrés propi, tenim un treball fet interessant. Jo vinc del món de l’empresa, tinc una empresa amb bastants treballadors, porto molts anys generant negoci a nivell de societat, i crec que això ha sigut essencial. Però, bé, aquest és l’últim mandat, és el segon, abans estava de vicepresident, però vaig haver de fer de president, per això porto vuit anys, però ara al 2029 acabo i ja entrarà un altre, perquè a la meua edat ja... Tinc la intenció de presentar-me a les eleccions de la Federació Espanyola.

Es pot viure únicament sent president de la federació?

No. Els presidents a Catalunya no cobrem ni un euro. Hi ha excepcions, com futbol o tennis, en què poden cobrar per altres vies, però nosaltres no cobrem res. Només cobrem dietes i viatges, però ens costa diners. Amb el pressupost que tenim, els membres de la presidència, no podem tenir un sou.

I quin és l’incentiu per a seguir dedicant-te a això?

El que deixaré a les properes generacions. Ara estem darrere d’una molt bona instal·lació, un centre de tecnificació... i això és el que m’agradaria deixar tancat per al futur de la gent.

Què ha de tenir un bon jugador de petanca?

Principalment bona tècnica, i molta concentració, s’ha d’estar molt concentrat. També és un joc de resistència: als tornejos poden estar tot el dia jugant. Sobretot és una qüestió de molta concentració.

Tu encara hi jugues?

Alguna vegada, però el meu càrrec m'impedeix jugar en competicions federades de Catalunya. Ara fa dos anys vaig jugar, i guanyar, l'Open de Bilbao. Aquí són molt importants els teus companys.

Quin és el perfil de jugador més comú que teniu a la federació?

Normalment, els jugadors bons són els que comencen de petits perquè el seu cos s'adapta als moviments, a la tècnica; però la part bona que té aquest esport és que pots jugar des de molt petit fins a molt gran, evidentment fins a una edat, perquè arriba un punt en què la precisió ja no és la mateixa. Però aquí pot jugar des de l'avi fins al net: és molt inclúsiu. S'ha donat el cas, en un campionat d'Espanya en categoria femenina, en què han jugat tres generacions: la filla, la mare i l'àvia, i han estat campiones.

I quin perfil us falta més a la federació?

El que ens falta sobretot es comunicar el que som, i no només ens cal a nosaltres, sinó a tota la petanca mundial. A França ja ho han aconseguit, ja és vist com un esport maco. A Espanya encara tenim l'estigma d'esport de gent gran, gent que juga als parcs per divertir-se. Ens falta molta publicitat, molta imatge.

I això com s'aconsegueix?

Doncs amb inversió. Ens ajudaria molt entrar a la Olimpíada, però els patrocinadors no veuen gent jove a la petanca i, per tant, no interessa. Sí que en tenim, de gent jove, però no la veuen. Encara ens falten anys per a aconseguir-ho, però poc a poc els nens van veient l'atractiu de la petanca, per exemple poden viatjar a països com Malàisia, on és el mundial l'any que ve.

Quines són les últimes fites que ha aconseguit la Federació Catalana i l'Espanyola?

La Federació Catalana hem guanyat, aquest any, pràcticament tots els títols que estaven en joc, som la que més títols guanya. A nivell de l'Espanyola, s'han obtingut moltes medalles a Mundial i Europeu: ara mateix, et diria que som la tercera potència mundial. En categoria femenina, tenim des de fa temps molt bons resultats, però aquestes dones es van fent grans i estan entrant dones noves. Realment, internacionalment tenim molts èxits i el president actual de l'Espanyola ha triplicat les medalles que s'havien aconseguit fins ara. A més, organitzem molts campionats del món i d'Europa, ara jo vull portar un a Canovelles: l'alcalde vol fer-ho a uns pavellons que té. A nivell organitzatiu, Espanya és bastant bona.

I el Baix Llobregat té potència?

Sí, la més potent és el Vallès Occidental, i després el Baix Llobregat. A totes les poblacions tenim clubs, a El Prat n'haviem tingut 14, ara només n'hi ha sis perquè es van concentrant, cada vegada és més difícil obtenir subvencions.

Com animaries la gent a que practiqués i mirés petanca?

Ara s'està donant el cas que hi ha molta gent jove que juga a petanca com a manera de distreure's. A Barcelona, seguint el que es fa a altres països europeus, hi ha un restaurant que té pistes de petanca al costat, per sortir de la rutina. La gent jove està començant a practicar-ho, i això que ara és difícil que la gent jove practiqui esport, en general. Per això anem a les escoles, per engrescar els nens, perquè si ets bo en un esport, tens molt bona recompensa.

I aconseguí enganxar a la canalla?

Fins ara el que teníem era que el nen que jugava venia de pares jugadors de petanca. I volem aconseguir que vinguin nens de fora d'aquest entorn, no només que vinguin de famílies que ja s'hi han

LA CLAU

“Es obligatori que jugui una noia a cada equip”

Les competicions són mixtes?

També n'hi ha. Ara, per exemple, és la primera vegada el mundial, juvenil, es fa mixt: és obligatori que jugui una noia a cada equip. Cada vegada estan entrant més les dones en aquest esport.

Per què en aquest esport cal distinció mixta?

Llençar una bola a 10 m és més difícil per a una nena que per a un nen, perquè pesa i la força és diferent. Però cada vegada està més igualat el nivell: hem tingut dones que podien competir amb homes i guanyar-los.

dedicat. No és fàcil: potser de 60 nens en un cole en traiem un.

Què voldries que quedés del teu mandat?

El treball pels nens, el crear un centre de tecnificació, el tenir cada vegada més gent jove. També fem molt èmfasi en la inclusió de tots els grups poblacionals: hem fet una lliga per a la

gent amb discapacitat, treballem molt amb la gent gran,...Però el meu objectiu és que la gent jove hi jugui perquè és la que dona recompenses a nivell competitiu.

I assegura el futur també.

Clar. Això és bàsic. **///**

El último ronin

David Aliaga

Cuando a principios de este año ECC se declaró en concurso de acreedores, dejó sin editorial a una de las franquicias de entretenimiento más populares de las últimas décadas: las *Tortugas Ninja*. Era de prever que los personajes creados por Peter Laird y Kevin Eastman en los ochenta no iban a tardar demasiado en regresar a las mesas de novedades y, efectivamente, solo unos meses después del cierre de ECC, el sello independiente Moztros anunció que se había hecho con sus derechos de publicación en España. Con todo, no ha sido hasta finales de año cuando Michelangelo, Raphael y compañía han regresado a las librerías. Y Moztros ha escogido estrenarse como editorial de estos singulares personajes surgidos del cómic underground reeditando el que probablemente sea el cómic más interesante y exitoso de la franquicia en muchos años y que, a la postre, viene a ofrecernos un oscuro y emotivo epílogo a las aventuras de estos queridos personajes: *El último ronin*.

El primer argumento para desembolsar los 22,90€ que marca el precio de portada de la edición en rústica de Moztros lo encontramos en la página de créditos del tebeo. Y es que tras más de dos décadas sin firmar ningún trabajo conjunto —debido a las profundas diferencias creativas que llegaron a separarlos y a sus desacuerdos relacionados con la explotación comercial de la marca—, Eastman y Laird aparecen junto a Tom Waltz como guionistas de la obra. Aunque tiene truco. Y es que no se trata de que los hombres que creasen a los quelonios mutantes hayan acercado posturas y se hayan sentado a escribir juntos de nuevo. Que el nombre de Peter Laird aparezca junto a los de Eastman y Waltz se debe a que *El último ronin* es una historia en la que los fundadores de Mirage Studios comenzaron a trabajar juntos en 1987, aunque no llegasen a concluirla.

Retomada casi cuatro décadas después por Eastman, en este caso, auxiliado por Tom Waltz, en el tebeo se aprecia aquella aspereza de los cómics originales, de

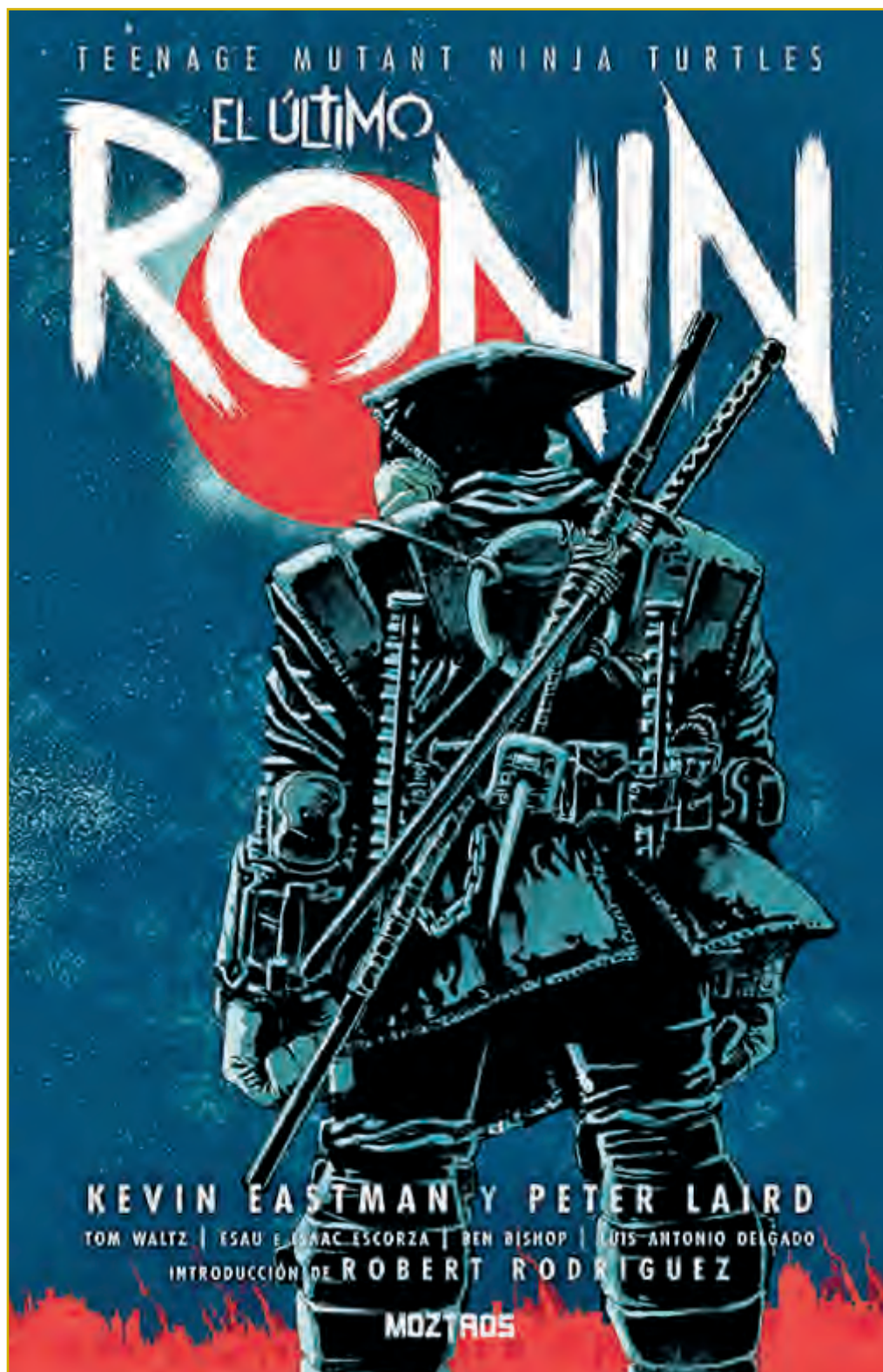
la que poco a poco se había ido desprendiendo cualquier producto publicado con el logotipo de una franquicia que por mucho tiempo ha estado más preocupada de vender juguetes y camisetas que de volver a poner en manos del lector buenas historias. De hecho, Eastman ha expresado en más de una ocasión que habían escrito este guion precisamente tratando de hacer “una aproximación adulta a los personajes”. Y tanta es la crudeza que las autoridades

a sus páginas sin conocerlos no vaya a notar el golpe de todos modos. Desde las primeras páginas, el tebeo sitúa al único superviviente de entre los cuatro protagonistas originales en una situación de riesgo para su vida, pero también de gran vulnerabilidad emocional: las viñetas dibujadas por Ben Bishop, Esau Escorza e Isaac Escorza

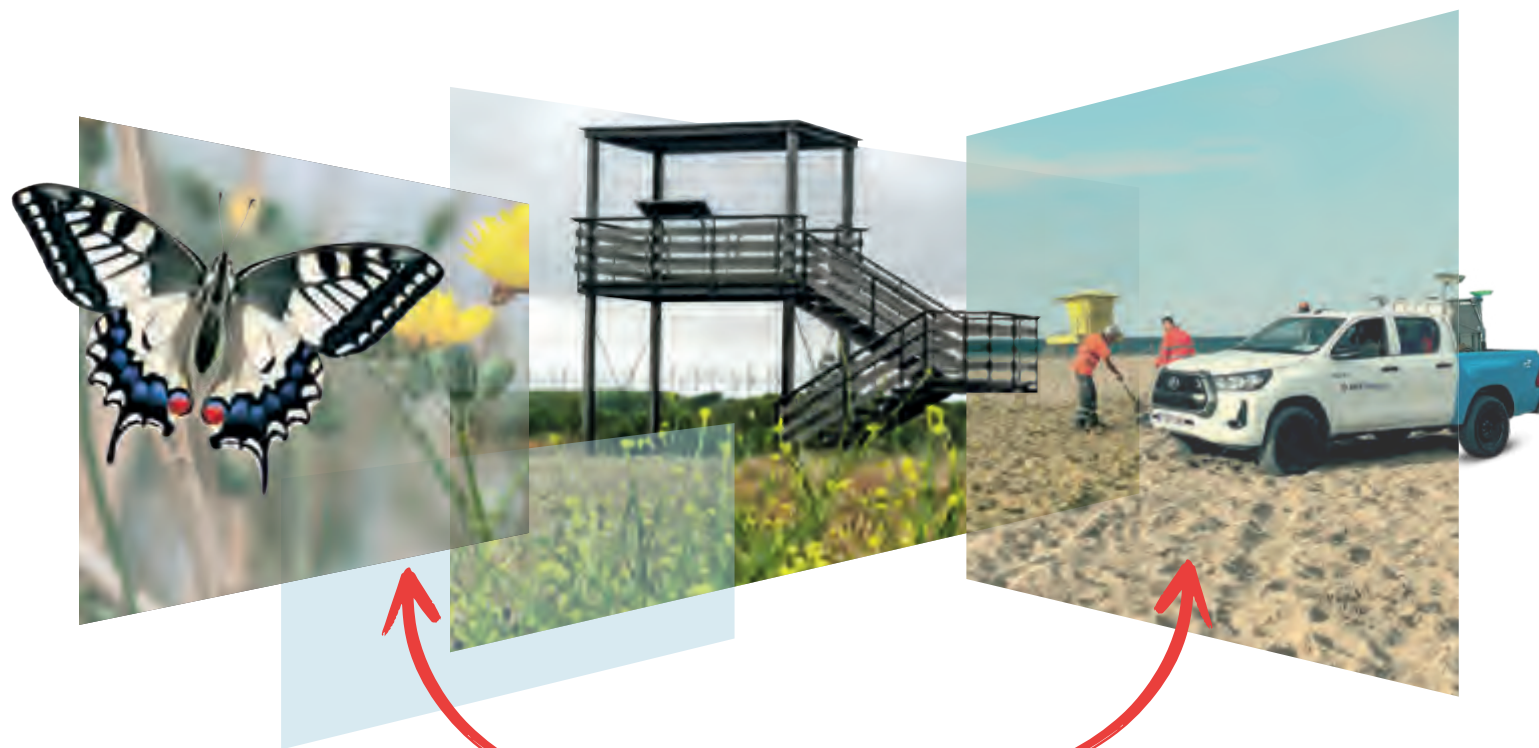
norteamericanas lo calificaron en el momento de su publicación en inglés como un producto no recomendado para menores de dieciocho años.

Además del sabor clásico y hasta cierto punto punk que se aprecia ya desde las primeras páginas (y a pesar de que también se hace evidente la mano de Waltz sosteniendo las riendas de una narración que en manos únicamente de los Eastman y Laird de finales de los ochenta se habría desbordado mucho más), el planteamiento argumental invita a pensar en *El último ronin* como el broche que, más de tres décadas después, podría haber cerrado la colección con la que todo empezó. Envuelto en una atmósfera crepuscular que invita a pensar en *El Viejo Logan* o *El regreso del Caballero Oscuro*, incluso en westerns como *Centauros del desierto*, el tebeo nos sitúa en una Nueva York distópica que tiene un poco de pesadilla postapocalíptica al estilo de *La carretera* de Cormac McCarthy y otro poco de ciencia ficción à la Philip K. Dick. La Gran Manzana ha caído en las garras de un Clan del Pie liderado de Oroku Hiroto, nieto de aquel Shredder que los lectores de *El Llobregat* tal vez recuerden como antagonista de las películas y los dibujos animados de las tortugas allá por los noventa. El maestro Splinter y tres de sus hijos adoptivos han sido asesinados por dicha organización. Y el único superviviente de la familia, roto por el dolor de la pérdida y convertido en un guerrero sin clan, en un ronin proscrito, se ha prometido sobrevivir hasta conseguir vengar a los suyos y someter a los culpables a la fría justicia de su espada.

Esa premisa argumental apela de forma nada disimulada a la nostalgia y al afecto que los lectores puedan sentir por estos personajes para que la obra cause impacto, aunque no estoy seguro de que un lector que llegue

MOZTROS SE ESTRENA REEDITANDO 'EL ÚLTIMO RONIN', EL CÓMIC MÁS INTERESANTE Y EXITOSO DE 'LAS TORTUGAS NINJA' EN MUCHOS AÑOS

Miris on miris, **hi som.**

Als pobles i ciutats, als parcs i platges,
a l'aire i a l'aigua, a les llars...
hi som.

➔ Viene de la página 22

nos lo muestran hablando constantemente con el recuerdo de sus hermanos ausentes, que no acabamos de tener claro si es que lo acompañan de forma espectral o si es que los ve y los escucha aconsejarlo y lanzarle reproches solamente porque su mente quebrada por su duelo los inventa.

Otro de los aciertos que ha cimentado el interés de los lectores por esta obra y que ha hecho que no haya dejado de traducirse y reimprimirse en los cinco años que han pasado desde su publicación original en Estados Unidos es la habilidad de Tom Waltz y Kevin Eastman (y vamos a pensar que también de Peter Laird) para ocultar la identidad del último ronin hasta la última página del primer capítulo. Hasta el momento de la revelación, el último ronin no luce la bandana de color que a partir de la serie de animación de 1987 permitía distinguir a los hermanos, y luchaba haciendo un uso indistinto de sus cuatro armas características. La maniobra funciona de fábula en lo narrativo, en tanto que aporta suspense y tensión, pero también ofreció un notable rédito promocional en los meses previos a su publicación, ya que logró que las redes sociales hirviesen con teorías que argumentaban a favor de cada uno de los cuatro hermanos: que si tenía que ser Leonardo porque en la portada del primer capítulo llevaba una katana, que si iba a ser Raphael porque era al que más

UNA VIÑETA DE 'EL ÚLTIMO RONIN'. TRAS MÁS DE DOS DÉCADAS SIN HACERLO, EASTMAN Y LAIRD APARECEN JUNTO A TOM WALTZ FIRMANDO COMO GUIONISTAS DE LA OBRA

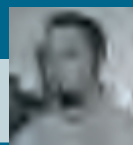
le pegaba el tono violento y angustioso de la historia...

Probablemente el aspecto en que la novela gráfica toma más distancia de la colección original o de muchas de sus iteraciones posteriores es en que se toma en serio a sí misma. Aunque incorpora ciertos gestos humorísticos, Waltz le ha impreso un poso reflexivo que ni mucho menos era tan marcado en los cómics de los ochenta. Leemos a la tortuga superviviente reflexionar sobre el papel de

la violencia en la sociedad, de cómo ésta se ha ido conduciendo a sí misma al estado de degradación en que se encuentra, del lugar de fragilidad en el que eso deja a los niños... quizá porque, como suele suceder con las buenas sagas, el protagonista y sus circunstancias han madurado al tiempo que lo hacían sus lectores, propiciando que, al reencontrarse, puedan reconocerse en sus cicatrices, en el polvo que ensucia sus zapatos. ///

POST-DATA DESDE KRYPTON

David Aliaga
PERIODISTA Y ESCRITOR

Arcanos menores 1. El loco

JEFF LEMIRE

Es probable que el público asocie el nombre del guionista y dibujante canadiense Jeff Lemire a los tebeos de superhéroes, género en el que ha desarrollado notables etapas para personajes como Animal Man o Caballero Luna. Sin embargo, es probable que lo más interesante de la producción de Lemire se encuentre en los márgenes del cómic mainstream, como es el caso de Arcanos menores. El sello vasco Astiberri publica este mes la traducción al español del primer tomo de una serie que su autor define como una combinación de "realismo mágico con misterio sobrenatural". Y lo cierto es que la premisa sí recuerda un poco a esas historias de los novelistas del boom latinoamericano: Theresa, la protagonista, regresa a su pueblo natal para cuidar de su madre, una mujer que vive de echar las cartas del tarot y.... ///

Daredevil: Día gélido en el infierno

CHARLES SOULE Y STEVE MCNIVEN

La novedad que todos los amantes del cómic pijamero deberían apuntar en su lista de la compra este mes de diciembre es Daredevil: Día gélido en el infierno. Y lo mismo sirve para los fans de la serie de televisión protagonizada por Charlie Cox. Esta historieta en tres episodios supone el regreso del guionista Charles Soule al universo del justiciero invidente de Marvel, cabecera para la que firmó entre 2015 y 2018 algunos de los tebeos que lo convirtieron en una estrella del sector. El escritor estadounidense nos cuenta en esta ocasión un relato crepuscular y distópico, protagonizado por un Matt Murdock ya anciano, que ha perdido sus poderes, pero que tendrá que arreglárselas para salvar su barrio una vez más. Daredevil: Día gélido en el infierno está dibujado nada menos que por Steve McNiven (Civil War, El viejo Logan...), lo que constituye un argumento de lectura por sí mismo? ///

Weekly

JUAN DÍAZ CANALES Y GIOVANNI RIGANO

Y cerramos este último faldón de recomendaciones de 2025 con Weekly, un álbum escrito por el galardonado guionista madrileño Juan Díaz Canales y dibujado por el artista italiano Giovanni Rigano. Concebido como un spin-off de Blacksad, sus páginas nos cuentan la historia de Dustin, un adolescente más bien holgazán que está acostumbrado a matar el tiempo callejeando, sin hacer nada de provecho. Presionado por su abuela, va probando con diversos oficios de lo más pintorescos, desde fotógrafo confidente de la policía hasta empleado de pompas fúnebres, pero ninguno parece estar hecho para él... Hasta que descubre su verdadera vocación: ser reportero. ///

Miris on miris, hi som.

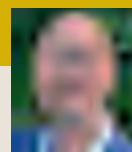
Als pobles i ciutats, als parcs i platges,
a l'aire i a l'aigua, a les llars...
hi som.

EL LECTOR EMPEDERNIDO

Ibáñez Mítico: ¡Con todos ustedes.... Mortadelo y Filemón!

José A. Garrido

Habituados ya a las frecuentes apariciones de obras póstumas de autores consagrados de la literatura universal y a las publicaciones, últimamente abundantes, de manuscritos que hasta el presente no habían visto la luz, y que ahora son novedades editoriales muy celebradas, oportunismo aparte, en esta ocasión quiero manifestar mi entusiasmo y emoción con uno de estos “hallazgos”; y no me importa si es casual o dosificado porque me concede la oportunidad de volver a sonreír, reír, troncharme que diría el autor, con una nueva aventura de unos personajes que forman parte de mi imaginario infantil, juvenil...y también de mi etapa adulta: **Mortadelo y Filemón**, personajes creados por el genial historietista **FRANCISCO IBÁÑEZ (Barcelona, 1936-2023)**.

Dos años después de su fallecimiento, su hija da la noticia del hallazgo de una aventura inédita completa que su padre había finalizado en 2014. Y la comparte con todos nosotros, los entregados disfrutadores de las creaciones del maestro **Ibáñez**.

Rompetechos, la familia Trapisonda, 13 Rue del Percebe... supusieron para una legión de pequeños lectores, y no tan pequeños, momentos inolvidables acompañando a estos increíbles personajes.

Pero, sin duda, **Mortadelo y Filemón** son punto y aparte en las preferencias de los seguidores del excelso historietista. Con ellos repasó a lo largo de su fecunda etapa creativa todos los temas que eran de candente actualidad en cada momento de su trayectoria vital. Y lo hizo a su estilo, Ibáñez total; para, al tiempo que ejercía de testigo de todo lo que acontecía, provocarnos las carcajadas con las situaciones que tan magistralmente reflejaba en sus viñetas. ¡Hasta los insultos adquirirían categoría especial en sus pletóricos e indescifrables ideogramas cargados de onomatopeyas imposibles!

Nunca evitó los temas por más polémicos que fueran: ¡OKUPAS! (2002); PROHIBIDO FUMAR (2006); EL DOPAJE...¡QUÉ POTAJE! (2007); LA LITRONA... ¡VAYA MONA! (2013); ELECCIONES (2015)...Y EL TESORERO (2015), basado en las fechorías de un supuesto criminal que ha vaciado la tesorería del **Partido Papilar**...¿os suena un tal **Luis B.** con su icónico gesto del grosero dedo corazón levantado, la célebre peineta del personaje? En todos esos casos los osados e intrépidos agentes de la **T.I.A.**, con el **Súper** al mando y la impagable secretaria **Ofelia**, llevaron a cabo los más desternillantes procesos de investigación... y derribo, por supuesto.

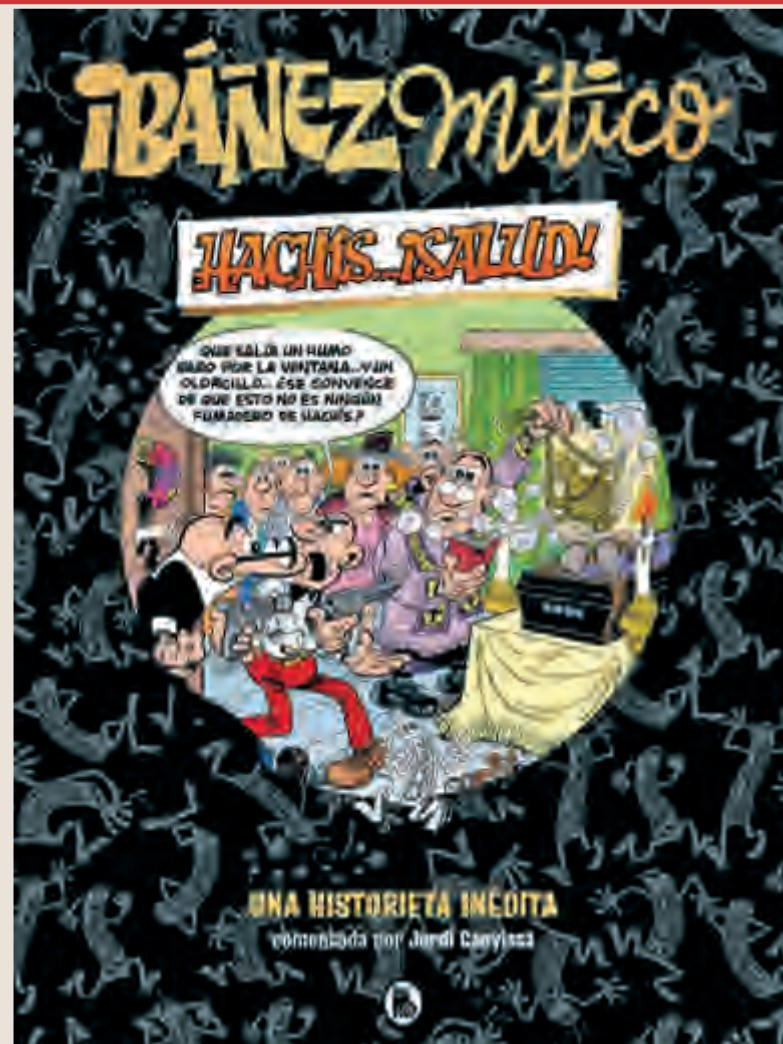
Y ahora, por esa casualidad del oportuno hallaz-

go, podemos disfrutar de la ¿última? aventura que protagonizan los incombustibles Mortadelo, Filemón y todos sus acompañantes clásicos.

HACHÍS...¡SALUD! (Bruguera-Penguin Random House, 2025) es el magnífico e inesperado regalo que podemos disfrutar los agradecidos seguidores del gran **FRANCISCO IBÁÑEZ**. Este álbum no fue publicado en 2014, fecha de su composición, para no interferir con el lanzamiento editorial del ya comentado **El Tesorero**, que por entonces acaparaba todo el foco mediático. En esta ocasión, **Ibáñez** trata el problema del contrabando de hachís y sus implicaciones tanto en salud como en seguridad y lo hace, como no podía ser de otra manera, con el humor y sarcasmo que son marca de la casa. No pierde ocasión para, como si no quiere la cosa, ir dejando geniales pinceladas en torno a los asuntos que, paralelamente al debate que suscitó la posibilidad de despenalizar el cultivo de cannabis (2013), estaban entonces de rabiosa actualidad. Sirva de muestra la viñeta en que el Súper le pide a Ofelia que le “traiga el Tomo 11 de la lista de políticos imputados” en diferentes procedimientos relacionados con la corrupción...algo que, visto lo visto, en los tiempos actuales andaría ya por el tomo ¿25?

En fin, que menos mal que **Ibáñez** nos lo contaba a su “manera”...para hacernos más llevadero el bochorno insufrible que tales comportamientos nos provoca.

“¡Burro, pollino, jumento, solípedo...!” ¡Y qué bien sabía “insultar” Francisco Ibáñez! Pena de lo soez de los actuales adjetivos descalificantes que acostum-

bran a utilizar numerosos próceres de la patria, que lo único que demuestran es una imaginación grosera...y que no han leído y disfrutado con nuestros inestimables **Mortadelo y Filemón**.

Os deseo, querid@s lector@s empedernid@s, una sucesión de carcajadas para acompañar, una vez más, a nuestro **IBÁÑEZ MÍTICO**. ///

” No dejaré de trabajar **nunca**. Se me caerá la cabeza encima del tablero y será el final. **Cuando me muera**, y quiera alguien escribir mi **biografía**, solo tendrá que poner: “Fue un gilipollas que **trabajó, trabajó y trabajó**”.

Francisco Ibáñez

32ª Fira Infantil de Nadal

Del 20 al 31 de desembre 2025

www.firacornella.com

Oferta lúdica-educativa per als menors de 3 a 12 anys

FIRA CORNELLÀ
Tirso de Molina, 34
Cornellà de Llobregat
93 474 02 02

Horaris: d'11 a 20 h.
excepte els dies 24 i 31 d'11 a 17 h.
25 i 26 de desembre tancat.

Miris on miris, **hi som.**

Als pobles i ciutats, als parcs i platges,
a l'aire i a l'aigua, a les llars...
hi som.

Feliz Navidad... todo el año

Que el ser humano tiene la capacidad de autodescribirse es bien conocida por la historia de la humanidad. Lo que sorprende es que todavía la sociedad se escandalice con noticias como la que ha aparecido en estos últimos días.

Parece ser que en la guerra de Bosnia había personas que pagaban por matar en forma de "cacería" a niños o adultos, embarazadas o ancianos. Una monstruosidad que a lo largo de la historia se ha ido reproduciendo de forma demasiado habitual. Los innumerables genocidios y las guerras han mostrado el lado oscuro y tenebroso de la humanidad. En el caso del "safari" de Bosnia se está investigando a personas de alto nivel económico y de países cercanos a nosotros, denominados ricos y avanzados.

En el ser humano conviven dos realidades antagónicas, somos capaces de amar de forma sublime, generosa y altruista y por otro lado nos podemos convertir en auténticos monstruos, capaces de destruir y aniquilar con extrema vio-

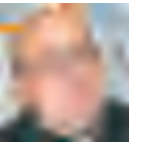
lencia a nuestros semejantes.

Los miles de mártires cristianos en África y otros países son reiteradamente escondidos por los medios de comunicación. Sus silencios sólo han podido ser corregidos cuando una potencia del mundo la ha denunciado públicamente.

Estas noticias suscitan algunas preguntas bastante incómodas que deberíamos entre todos plantearnos: ¿Por qué escondemos o relativizamos tanta muerte de tantos inocentes? ¿Por qué el mal o la cultura de la muerte, en muchas ocasiones, se justifica

Pere Rovira

MOSSÈN DE LA PARRÒQUIA ANTONI MARIA CLARET DE SANT BOI

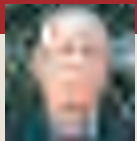
política e ideológicamente? ¿Por qué aumenta la cultura del odio, resentimiento y enfrentamiento en detrimento de la cultura del perdón y la reconciliación? ¿Por qué va en aumento la división, la clasificación y los prejuicios entre los diferentes?

Es de "bobos" pensar en un buenismo fuera de la realidad. Existe el mal, existe el pecado, existe la mentira, existe la "ego-latría" enfermiza, existe un poder desencarnado...

Ante ello sólo cabe encontrar y construir la cultura de la reconciliación y la misericordia. ¿Quién o cómo se puede ejercer este cambio?

Se acerca la Navidad, unas fechas entrañables donde se comparte lo mejor de cada uno, donde es más fácil desearse PAZ Y AMOR entre todos y donde los otros, especialmente los pobres, son considerados como una oportunidad y no como un problema. El mensaje de Jesucristo se dirige al corazón humano; es allí donde se gestan los odios o las reconciliaciones, las actitudes beligerantes o la paz, la esperanza o los miedos, etc. **///**

LOS INCÓMODOS

Lluís Mª Estruch Tobella

COL-LABORADOR I LLICENCIAT EN GEOGRAFIA I HISTÒRIA

Sabido es de las buenas relaciones históricas luso-británicas desde 1373, aunque con incumplimientos graves por parte del Reino Unido. La historia personal de la inglesa Rowling, tiene que ver con Portugal, con Oporto y con el periodista de TV luso Jorge Arantes, su primer marido que la hizo madre de una hija y que años después en una entrevista reconocía que la abofeteaba sin arrepentirse por ello. Días antes de la boda, discutieron en un bar y un testigo avisó a la policía cuando su novio le dio un fuerte empujón. El matrimonio duró un año apenas, por las infidelidades, maltrato y alcoholismo del luso. Todo un chico "malote" del que Joanne huyó a Edimburgo con su hija de tres meses. Consiguiendo un interdicto para que el ya exmarido, permaneciera alejado, incluso de su hija Jessica. Además él, le retenía sus manuscritos y controlaba las llaves de la casa. Porque ella sí intentó pronto escapar de él, de Oporto y marchar a Edimburgo, pero lo logró tras un intento frustrado que empeoró su situación.

Explicamos el caso de una escritora multimillonaria, nacida inglesa, pero residente escocesa, talentosa y formada como filóloga en Exeter, la décima mejor universidad del Reino Unido. Con una hermana menor, un padre ingeniero aeronáutico en la Rolls-Royce y una madre docente, muerta de esclerosis múltiple. Que trabajó en París para Amnistía Internacional como traductora y recaló en Oporto en una academia de inglés para olvidar la muerte de su madre en 1990. Que le gustaba el "punk", y los "Yarbirds". Una chica de su tiempo.

Para sus allegados es -Jo-, la cual recuperó la ilusión por escribir y triunfar, cuando en un retraso de cuatro horas del inter-city Manchester-Londres, hilvanó la trama del primer tomo de una saga de siete libros con su héroe Harry Potter, cobrando por ello de una pequeña editorial 4.000 dólares. La hija del editor quedó atrapada y exigió más relatos. Hoy 600 millones de libros la han convertido en la escritora más vendida del mundo. Sus films han contribuido a ello. En sus obras hay referencias a Oporto -la librería Lello- y a edificios medievales de Edimburgo; también en el elenco de personajes, hay muchos inspirados en biografías de próximos a la autora.

No haremos un análisis de su obra literaria, relataremos sus

luchas y sus triunfos más personales. Se cuenta que en sus primeros tiempos en Edimburgo, escribía en los cafés, con su hija, que conseguía dormirse en ellos. Ella, con un café con leche en el bar de su cuñado, pasaba horas escribiendo relatos y cobrando un subsidio social como familia monoparental. Años después reconoció la importancia de esta ayuda y ha contribuido con donaciones al partido Laborista. También es anti-independencia de Escocia y anti Brexit, todo ello es público, sin ocultar nunca sus campañas activas por estas opciones.

Una "super-woman" como la Rowling, ¿cómo cayó en un precoz idilio venenoso con Arantes? Parece ser que se conocieron en un bar de Oporto, ciudad del vino más consumido por los británicos, y que Arantes era ya alcohólico con violencias, llores y arrepentimientos. Por su parte, años después en pleno éxito, la Rowling reconoció sus problemas con la bebida. Felizmente se casó con el médico anestesista Neil Murray, cinco años más joven, con el que ha tenido dos hijos más. Su patrimonio esta valorado en 1.200 millones de dólares, a pesar de que ha donado 250 en 20 años, a tres fundaciones: A) LUMOS para mejorar los orfanatos de Ucrania, Haití, Rumania, Colombia; B) VOLANT víctimas de la violencia doméstica y abusos sexuales; y C) Una fundación y hospital contra la esclerosis múltiple en memoria de su madre Anne muerta a los 45 años.

A su vez, ella paga la tasa máxima de impuestos de Reino Unido que es el 45% de sus ingresos, por patriotismo y en agradecimiento al Estado de bienestar británico que la ayudó en sus horas más negras. Tampoco ha querido convertirse en una exiliada en un paraíso fiscal. Su filantropía no acaba aquí pues se considera cristiana dentro de la Iglesia Reformada de Escocia, sin cuantificar sus aportaciones. Si bien hay muestras patentes de su pugnacidad ante las diferentes controversias sociales. Criticó en 2024 a los laboristas por el tema de los transexuales.

Joanne K. Rowling, pugnaz

Ello le provocó repudio hasta de sus actores fetiche, sin embargo ella mantuvo su criterio contrario a la libre autodeterminación de sexo.

Y financió a una asociación de mujeres escocesas que pleiteó ante el Tribunal Supremo británico acerca de la ley de Igualdad del 2010, logrando el éxito (2025) de que la determinación del sexo sea estrictamente biológica. Un triunfo que ella celebró en su yate de 120 millones de dólares -tomando un cóctel y fumando un cigarro- por lo que fue criticada de nuevo; surgiendo entonces en una entrevista (pagada) a su primer marido Arantes, por "The Sun" su falta de arrepentimiento y detalles del maltrato a la Rowling; porque ella ya dio su versión primero, con motivo de las protestas en contra de su firme criterio de determinación de género. Antes (en 2022) se había solidarizado con Salman Rhushdie, de nuevo atacado por un fanático musulmán que le dejó ciego de un ojo. Muchos intelectuales y famosos se abstuvieron de hacerlo. Poco después con el seudónimo de Robert Galbraith, escribía una novela policiaca que resultaba también un gran éxito; lo que hasta ahora es ya una nueva serie de seis títulos.

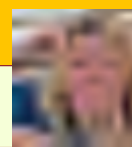
A sus 60 años vive en un Palacio del siglo XVII en Edimburgo, cerca de la playa. Ahora ya tenemos muchos megaricos, pero nos siguen faltando los que practican la filantropía y mantienen un criterio valiente y a contracorriente, aunque les chantajeen con reparaciones de fantasmas malignos en forma de ex-maridos resentidos o actores precoces que a los 14 años ya son multimillonarios como Emma Watson (la Hermione de la saga Potter) que sigue todas las modas sociales.

J.K Rowling creció en el seno de una familia de clase media británica. La enfermedad y la disolución familiar la llevaron a defender causas humanitarias y después en Oporto al enamoramiento fugaz y la caída a un infierno personal. La huida hacia Edimburgo y su resurrección inesperada cual Ave Fénix en forma de escritora original con proyección mundial.

Y los combates siguen y seguirán con esta mujer de 60 años, 1,65 cm y una mirada profunda y enigmática porque muchos la quieren y, algunos pocos, la desestiman. **///**

NADALES

Esa hermosa mentira

Ana Ruiz
PERIODISTA

La Navidad no, no es una mierda. Cuando somos jóvenes, y transgresores, odiamos las reuniones familiares. Y más tarde, bueno, queríamos volver al pasado; calzarnos en los cuerpos diminutos que fuimos una vez; viajar al pasado; colarnos en una de aquellas fiestas tediosas y abrazar a los ahora ausentes. Ellos no lo sabrían, pero nosotros sí.

Cuando somos jóvenes, nos creemos los más listos del lugar. Andamos por la ciudad tan seguros de nosotros mismos que somos incapaces de imaginar que es cuestión de poco tiempo que nos caigamos de bruces sobre la acera. Ocurre unas cuantas veces. El truco está en levantarse, limpiarse la sangre de la nariz y seguir andando. Hay que esperar un poco y, vuala, te encuentras disfrutando a tope de la siguiente Navidad. Sucede que han llegado los más pequeños de la siguiente generación y la casa no necesita de demasiados adornos navideños para llenarse de luz.

No se trata del código de creencias o el modelo de espiritualidad que acompaña a estas fiestas (cada uno siente lo que siente, cree en lo que cree), pero hay algunas navidades en la vida que se extienden como una manta protectora a nuestros pies. Con el frío enganchado en la cara, organizamos comidas, vi-

sitamos mercadillos, llamamos a los viejos amigos, recorremos los rincones de la ciudad en busca de libros y botellas de colonia. Y lo hacemos con la intensidad y el ritmo recuperados después del letargo del pasado otoño. ¡Somos felices!

La navidad baixlobregatina del 2025 está a punto de desplegarse de la misma manera que esta nueva edición de 'El Llobregat' en las manos del lector. Disfrutemos de esta pausa de lectura. Será, como las anteriores, un destello luminoso que nos cegará por un tiempo y que nos hará soñar en un otro 'yo' capaz de acudir disciplinadamente al gimnasio, estudiar un segundo grado universitario o aprender, esta vez sí, inglés el próximo año.

Estos días tienen mucho de razonamiento mágico, el modo de pensamiento de los niños. Fantaseamos con el futuro y abrimos un paréntesis de probabilidades que casi nunca llegan a buen término a partir del 2 de enero. Los adultos imitamos durante estos días a los 'peques' y soñamos, soñamos, soñamos. Situamos nuestra mirada al mismo nivel que los ojos de las criaturas, los cogemos de la mano y volamos a ras del suelo buscando sumergirnos en nubes de azúcar.

Este es precisamente el aspecto que más me entusiasma y al mismo tiempo más me intriga de la

Navidad. Hemos desarrollado como sociedad con el paso del tiempo un mecanismo complejo, sofisticado e infalible de la mentira que llega a todos los ámbitos de nuestros municipios y ciudades con el único objetivo de hacer felices a nuestros hijos y nietos. Hay momentos durante el mes de diciembre que también creo firmemente en tres tipos mayores, procedentes de tierras lejanas, que son más efectivos que Amazon en el reparto de paquetes.

Llámenme sentimental, pero me emociona que política, economía, empresa, medios de comunicación sindicatos, salud... todos los motores de nuestra sociedad... operen de manera conjunta para elaborar esa hermosa mentira.

Feliz Navidad, feliz solsticio de invierno o felices fiestas. Cada uno escogerá la fórmula que mejor le representa, pero es innegable la intensidad emocional que suponen estas fiestas. Es un pretexto para situar a los más pequeños en la cúspide de la pirámide social; pasar tiempo con nuestros mayores y hablar de los viejos tiempos con los amigos. Es fantástica la Navidad. Disfrútenla y no se quejen, sin tienen la suerte de gozar de cierta salud y el bienestar material suficiente. ¡Felices fiestas a los baixlobregatinos del mundo! ///

L'H

CENT ANYS
CENT NADALS
i molt mésConsulta totes les activitats:
www.l-h.cat/nadal
#nadallH

Ajuntament de L'Hospitalet

A DEBAT

En busca de una perfección que no existe

La cirugía estética ha dejado de ser una intervención excepcional para convertirse en un fenómeno social de consumo. Lo que antes se asociaba a ciertos problemas médicos, a una reconstrucción tras un accidente o a un deseo muy meditado, se ha transformado en un acto tan normalizado como ir al gimnasio o cambiar de peinado. El acceso más fácil, la constante exposición a modelos de belleza hiperidealizados y la presión social —especialmente sobre los jóvenes— han generado un escenario en el que se multiplican operaciones cuyo objetivo no es la salud, sino cumplir con cánones a menudo inalcanzables.

Este fenómeno está estrechamente relacionado con el auge del edadismo y la obsesión por la juventud eterna: se vende la idea de que cualquier signo de envejecimiento es un error a corregir. Paralelamente, las redes sociales se han convertido en escaparates que glorifican estándares de belleza irreales, filtrados y editados, que generan una comparación constante. En ese contexto, no sorprende que cada vez más jóvenes —incluso adolescentes y menores— recurran a tratamientos estéticos para “mejorar” unas facciones que, en la mayoría de casos, aún están en pleno desarrollo.

Sin embargo, el problema no es solo el aumento de intervenciones, sino el motivo que hay detrás: un deseo profundamente condicionado por tendencias pasajeras y por un mensaje tóxico que asocia belleza con valía personal. Este cambio cultural fomenta una percepción del propio cuerpo como un proyecto siempre inacabado, siempre defectuoso, siempre disponible para ser modificado. Con estos mimbres, la cirugía deja de ser un recurso puntual para convertirse en un camino sin final.

La cirugía estética, en sí misma, no es lo mollar. El problema es el contexto cultural que la encumbra, la presenta como solución universal y la utiliza para alimentar una maquinaria que lucra con la inseguridad. Si los jóvenes

creen que su apariencia es un proyecto que puede y debe ser corregido constantemente, la cuestión deja de ser estética para convertirse en un síntoma social preocupante. Preocupante porque, como sociedad, estamos transmitiendo que los cuerpos deben moldearse para ajustarlos a un ideal, lo que refuerza las dinámicas de discriminación basadas en el aspecto físico. Y es que, en un contexto saturado de estímulos visuales que empujan al consumo de procedimientos quirúrgicos como vía rápida hacia la aceptación la imagen corporal, nadar a contracorriente es casi imposible.

La trivialización de estos procedimientos quirúrgicos también está planteando un dilema ético para los profesionales del sector, que no saben o no consensúan dónde poner los límites y no desdeñan la cirugía inducida por la obsesión por seguir un patrón de belleza irreal que acaba de-

generando en peligrosos complejos inducidos? La delgada línea entre la autonomía personal y la influencia cultural emborrona cualquier respuesta simple. **¿Hasta qué punto nuestras decisiones sobre el cuerpo son realmente libres y no el resultado de un entorno que nos presiona para encajar en un modelo concreto? ¿Debería haber límites legales o éticos más estrictos para las cirugías estéticas en menores o jóvenes? ¿Es responsabilidad de los profesionales médicos rechazar intervenciones cuando detectan motivaciones poco saludables? ¿Estamos convirtiendo la propia aceptación personal en un lujo completamente inaccesible si no se pasa antes por el quirófano?** El debate está servido. ///

No hay belleza externa sin belleza interna

Manuel Reyes
ALCALDE DE CASTELLDEFELS

En los últimos años, la cirugía estética ha dejado de ser un recurso puntual para convertirse en una práctica habitual, e incluso frivolidada. Preocupa que a quien atrae con más fuerza sea a los adolescentes y jóvenes que aspiran a un ideal de belleza tan artificial como inalcanzable, en muchos de los casos.

Muchos jóvenes piensan que solo pueden ser bellos a golpe de bisturí y ocurre que no siempre se logra y menos con los resultados esperados. Se ha instaurado una cultura de la estética que nada tiene que ver con la salud. Retocarse, cada vez a edades más tempranas, se ha normalizado e incluso está alcanzando niveles inquietantes. Inquieta pensar que a muchos jóvenes y no tan jóvenes les preocupa más la belleza exterior que la interior.

No se puede hablar del auge de la cirugía estética y de la obsesión por la belleza externa sin señalar el enorme impacto de las redes sociales. Hoy cualquiera puede

comparar su rostro con filtros imposibles, influencers retocados o personajes que presumen de resultados perfectos sin mencionar qué parte es cirugía, qué parte es maquillaje y qué parte es Photoshop. Las exigencias estéticas están aumentando tanto que corremos el riesgo de acabar con una sociedad de rostros clonados, con los mismos rasgos, donde lo diferente será la excepción.

Además, las redes, lejos de fomentar la autoestima crean una competencia irreal donde siempre debes ser el mejor, el más atractivo y el más exitoso de cara a la galería y el bisturí aparece como una herramienta rápida para lograrlo. Esto puede llevar a tomar decisiones sin pensarlas bien, basadas en expectativas no realistas, lo que a menudo trae consecuencias negativas para la salud mental y física. Es fundamental priorizar la salud mental y la autoestima, buscar el asesoramiento de profesionales cualificados y entender que la cirugía debe ser un deseo personal, no

una respuesta a la presión social y digital. La cirugía estética no es, por sí misma, el problema, el peligro aparece cuando presiones estéticas, sociales o económicas empujan a intervenir sin necesidad, sin información suficiente o sin condiciones seguras.

Se puede dar la paradoja de que, intentando buscar la belleza eterna, se empiece demasiado pronto y se termine envejeciendo antes. Y aunque parezca un tópico, la belleza está en el interior y eso es lo que debemos transmitir a nuestros jóvenes y adolescentes; cuida de tu salud física y mental para alcanzar una madurez que puedas vivir con serenidad y no convertir tu vida en una carrera desesperada por borrar el paso del tiempo.

Y quizás, una última reflexión ahora que viene Navidad: es mejor regalar afecto, cariño y tiempo que ‘bisturí’, porque lo que solo embellece por fuera, se va, pero lo que da belleza interna permanece para siempre. ///

Més mossos

Augmentarem la ràtio d'agents per cada mil habitants amb 1.500 noves incorporacions cada any fins al 2030.

Més jutges

Reduirem el temps d'espera amb noves unitats judicials i amb la posada en marxa de la llei d'eficiència judicial a tot el territori.

Més Pla de Barris

Ja està en marxa el Pla de Barris i Viles amb 1.000M€ per rehabilitar barris de pobles i ciutats, cuidar l'espai públic i enfortir la convivència.

+Seguretat
+Convivència

A DEBAT

PSC

José A. Carcelén

PRIMER TINET D'ALCALDE DE SANT BOI

En la última década, la cirugía estética en España ha experimentado un crecimiento vertiginoso del 215%, un fenómeno que preocupa especialmente porque afecta cada vez más a la población joven. De cada diez personas que se someten a una intervención, ocho son mujeres, y un tercio de ellas tiene entre 18 y 29 años. Los expertos coinciden en que este auge responde a un entramado social, psicológico y cultural cada vez más complejo.

Uno de los factores más determinantes es la influencia de redes sociales como TikTok e Instagram, convertidas en escaparates de un ideal de belleza que premian los rostros simétricos y los cuerpos estereotipados. Estas plataformas no solo moldean la percepción estética de millones de jóvenes, sino que también generan una presión constante para "encajar" que, en algunos casos, pueden relacionarse con trastornos de la imagen corporal

o con una autoestima frágil.

La presión recae con especial intensidad sobre las mujeres, víctimas principales de la mercantilización del cuerpo femenino. Las redes reproducen y amplifican códigos de género que refuerzan la idea de que la apariencia es un requisito para la aceptación social. Esta lógica convierte a muchas jóvenes en blanco de un mercado que promete soluciones inmediatas sin advertir de sus límites ni de los riesgos, especialmente cuando se inicia a edades tempranas. A ello se suma el peligro de acudir a clínicas clandestinas.

Cuerpos aceptados, cuerpos libres

Ante este panorama, los especialistas subrayan una herramienta clave: la educación. Una educación que enseñe a interpretar críticamente los mensajes de la publicidad y de las redes, que desmonte estereotipos y que recuerde que la felicidad no depende de un bisturí. Educar para fortalecer la autoestima y para comprender que la perfección digital es una ficción.

Ojalá el 2026 nos traiga miradas más libres, cuerpos más respetados y jóvenes más protegidos frente a presiones que nunca deberían soportar.

¡Feliz 2026! ///

La societat de la vanitat

Vols ser intel·ligent o semblar intel·ligent? Sembla clar que tothom hauria de preferir ser intel·ligent, doncs cada cop més gent prefereix la segona opció. Té un cert sentit perquè la societat ens empeny a aparentar i prou. I precisament per això la cirurgia estàtica s'ha convertit en una moda perillosa, especialment entre els joves. El que abans era una intervenció puntual per corregir un problema concret, avui és un producte de consum massiu. I el més greu és que molts nois i noies hi arriben arrossegats per un model social malalt: filtres irreals, influencers retocats i una indústria que ven inseguretats com si fossin complements de temporada.

Cada vegada hi ha més adolescents que demanen operacions que no necessiten. No perquè tinguin cap malformació ni cap trauma profund, sinó

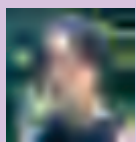

perquè volen assemblar-se a un ideal que no existeix.

La pressió és evident: si no encaixes en l'estètica dominant, ets poc atractiu. Però darrere d'aquest negoci hi ha riscos mèdics reals, seqüeles físiques i psicològiques, i una dependència estàtica que pot durar tota la vida.

El problema no és voler millorar-se. El problema és que molts joves s'estan operant per por, no per convicció. Por de no agradar, de no encaixar, de no existir a les xarxes. És la dictadura silenciosa de la imatge. I ens hi estem sotmetent sense resistència.

Si no afrontem aquest fenomen amb claredat, continuarem creant generacions que es miren al mirall amb desconfiança i busquen solucions quirúrgiques a problemes emocionals. La societat de la vanitat no és només un títol: és un diagnòstic. I és hora de tractar-lo abans que ens empassi. ///

Esther García Fernández

REGIDORA DE BON GOVERN, COMUNICACIÓ I ATENCIÓ A LA CIUTADANIA DEL PRAT

La pressió estàtica, un problema social de salut

La pressió estàtica i les seves conseqüències són un problema social i de salut en la nostra societat. La nostra aparença física sembla ser la part més valuosa de nosaltres, quedant fora la nostra personalitat o els nostres valors com a persona. Això es converteix en una font de malestar que pot conseqüències molt negatives sobre l'autoestima i la salut de les persones.

I és que el contingut majoritari que veiem a les xarxes i a la publicitat mostren cossos i rostres irreals, amb uns ideals estètics inabastables, alguns d'ells, ja modificats o generats amb intel·ligència artificial. I especialment les persones joves poden sentir molta inseguretat perquè se senten diferents al comparar-se amb el que les xarxes socials els hi diu que hauria de ser "normal": tant nois com noies estan molt pressionats per aquests estàndards que marquen quina aparença física haurien de tenir.

Però aquesta pressió no acaba en arribar l'edat adulta.

L'envelliment és una altre element que la pressió estàtica explota: arrugues, canes...són processos propis del cos a mesura que ens anem fent grans, i aquí la idea de "l'eterna joventut" ens fa molt de mal com a societat. No acceptem que envellir forma part de la vida, i que això mereix ser percebut com a bell també.

Les conseqüències de la pressió estàtica són àmpliament coneguts. La insatisfacció induïda pot comportar problemes de benestar emocional com baixa autoestima o ansietat; fer exercici amb pautes poc segures, seguir dietes poc saludables o patir trastorns alimentaris com l'anorèxia o la bulímia; o pagar operacions d'estètica per aconseguir silenciar aquella veueta que et diu que el teu cos no està

bé i que amb el toc del bisturí els teus problemes desapareixeran.

I és que l'augment de les operacions estètiques són el símptoma del malestar que generen els ideals estètics omnipresents. Representen la fugida cap endavant d'allò que no ens agrada i en certa manera, la rendició davant les pressions estètiques. Però això no és una derrota individual, és col·lectiva. Perquè calen polítiques valentes que moderin els continguts que promouen estils de vida i cossos poc saludables, afavorir major benestar emocional i alimentar el criteri propi per detectar i reaccionar davant la pressió estàtica quan el patim o l'exercim contra els altres, i educar-nos en una percepció positiva del nostre propi cos, que en definitiva, és el que ens acompanyarà tota la vida. ///

Neix **PIRINEU365** la nova marca paraigües de les **estacions de muntanya**

FGC TURISME ha articulat un relat de marca basat en set eixos: territori, competició, diversificació, desestacionalització, sostenibilitat, accessibilitat i transformació digital

La palanca de canvi és la plataforma PIRINEU365.cat que agrupa en un sol portal tots els webs de la xarxa

Redacció

Quan les estacions d'esquí tanquen remuntadors a la primavera, moltes valls del Pirineu entren en una pausa forçada. Hotels tancats, restaurants a mig gas i pobles que esperen pacientment la neu de l'hivern següent. Aquesta realitat —coneguda i persistent— és la que Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) TURISME vol revertir amb PIRINEU365, la nova marca paraigua que reuneix en una única estratègia les sis estacions que gestiona: **La Molina, Vall de Núria, Vallter, Espot, Port Ainé i Boí Taüll**, sota el lema «PIRINEU365, avui i cada dia de l'any». La marca es fonamenta en set eixos que defineixen un nou horitzó per al Pirineu: desestacionalització, diversificació, sostenibilitat, territori, competició, accessibilitat i transformació digital. La idea és aprofitar el potencial que tenen les estacions com a portes d'entrada a parcs naturals, rutes d'alta muntanya, esports outdoor, gastronomia i cultura local. En definitiva, convertir-les en motors d'activitat més enllà de la neu.

La gran palanca de canvi és la nova plataforma digital **PIRINEU365.cat**, que per primera vegada agrupa en un sol portal els webs de cada estació. El projecte adopta un enfocament *mobile first* i centralitza informació essencial —estat de pistes, meteorologia, activitats disponibles— tot facilitant la planificació del viatge. La digitalització, però, no és només estètica. A més, la **nova app PIRINEU365** incorpora un servei de socors amb geolocalització per a emergències, un element diferencial en un entorn de muntanya.

Flexipass: un nou suport de pagament

FGC TURISME també ha posat en marxa el **FlexiPass**, un nou suport de pagament per ús que permet accedir directament a les sis estacions del programa Pirineu365 —La Molina, Vall de Núria, Vallter, Espot Esquí, Port Ainé i Boí Taüll— sense necessitat de comprar forfet ni fer gestions a taquilla. Per una quota anual de 15 euros, que inclou l'assegurança d'accidents, els usuaris poden entrar als remuntadors i esquiar amb total comoditat. En acabar cada jornada, el sistema carrega automàticament a la targeta vinculada l'import del forfet corresponent, aplicant descomptes progressius: des d'un 10% a partir del tercer dia fins a un 25% per als esquiadors més habituals. A partir del dia 17 d'ús, l'esquí passa a ser gratuït. Amb aquest nou producte, FGC TURISME vol facilitar l'accés a totes les seves estacions i millorar l'experiència de l'usuari.

També s'hi integra al projecte el **Club PIRINEU365**, un programa de fidelització amb espai personalitzat i avantatges exclusius que busca crear comunitat i vincular l'usuari més enllà de l'hivern. ///

2025-2026, Temporada de renovació: millores per impulsar sostenibilitat i experiència

La temporada 2025-2026 arriba a les estacions de PIRINEU365 amb una bateria de novetats que reforcen la sostenibilitat, l'eficiència tècnica i la qualitat de l'experiència. Les actuacions d'aquest any comparteixen un mateix objectiu: modernitzar el territori i oferir serveis més competitius, accessibles i alineats amb un model de muntanya actiu els 12 mesos.

A **La Molina**, els treballs culminen amb la segona fase de reformes al Refugi Niu de l'Àliga, que suma una nova terrassa, un accés directe des del telecabina i un hivernacle que amplia la capacitat. L'estació també reforça la producció de neu amb nous paravents, estrena un servei de guardaesquís Premium i llança forfets promocionals de 6 i 10 dies feiners.

Vall de Núria avança decididament cap a la sostenibilitat amb la finalització del projecte "Gasoil 0 – Ecovall", que elimina l'ús de combustibles fòssils. L'estació presenta un mirador nou i accessible al llac, renova el Parc Lúdic, amplia activitats de Nadal, incorpora una webcam 360° i millora la xarxa d'innivació i la senyalització, amb la figura de l'Informador itinerant per reforçar la preservació del Parc Natural.

A **Vallter**, el 50è aniversari arriba amb un programa especial —incloent la baixada de torxes i el Tour Històric— i amb una notable aposta per l'economia circular gràcies al projecte REVIU. L'estació millora

l'eficiència energètica, presenta les noves Experiències GastroMarmotes, obre un espai panoràmic de descans, optimitza la innivació amb tecnologia del Projecte Laboratori de la Neu i renova el sistema d'aparcaments.

Espot fa un salt innovador amb la instal·lació de la primera planta fotovoltaica flotant d'Espanya, situada a la bassa de l'estació, que genera energia neta i redueix evaporació. A més, estrena una webcam 360°, renova els caps dels canons per reduir consum energètic, millora la senyalització i amplia l'oferta comercial amb paquets combinats i més activitats.

A **Port Ainé**, la zona de cota 2.100 es renova amb la reobertura del Self Clots i una terrassa ampliada que millora accessibilitat i servei. L'estació incorpora una webcam 360°, actua sobre la carretera d'accés, substitueix canons per models més eficients, adquireix nou material de lloguer i reforça la programació d'activitats i accions ambientals.

Finalment, **Boí Taüll** es prepara per acollir la Copa del Món d'esquí de muntanya, amb millores en seguretat i accessibilitat —nova esollera i asfaltat dels aparcaments— i amb una optimització del sistema de neu i nous paravents. L'estació instal·la nous lavabos, dues webcams, adquireix material de lloguer i anuncia l'obertura de la tirolina a l'hivern per ampliar la seva oferta més enllà de l'esquí. ///

El Dragon Boat s'obre espai a la comarca

Aquest esport mil·lenari de la Xina compta ja al Baix Llobregat amb un conjunt.

Furias Dragon va fundar-se el mes de maig i està integrat només per dones que han patit càncer de mama.

Jordi Gispert

Què hi té a veure un automòbil amb una canoa gran? Com es pot relacionar el càncer de mama amb una tradició xinesa secular? Com unir la medicina amb el lleure i amb la nova disciplina en piragüisme que comença a eclosionar? Doncs en termes generals i lligant caps d'una manera ben senzilla, si s'entén l'esport amb amplitud de mires i en la seva magnitud corresponent. Heus aquí un altre exemple que constata que calçar-se unes sabates, nedar dins d'una piscina, conduir una pilota, pujar cims o agafar un rem va més enllà d'un simple corono o mera competició i ateny conceptes que situem en altres camps com la cultura, la salut, el mediambient o també la psicologia.

Furias Dragon és el nom del nou equip de Bot Dragó (o Dragon Boat) que s'ha format a la comarca. Va fundar-se al mes de maig i és fruit com sempre sol passar de l'impuls d'un o d'un parell de "motivats", que en aquest cas són dos germans: l'Andrea i en Naxo Victòria, i una empresa promotora: Dragon Boat Emotions, que conforma una secció, o una marca comercial, dins de l'agència banyolina Agenda Sports & Elements. Integren el nou conjunt un grup de dones, d'entre 40 i 70 anys, que tenen la particularitat que totes elles són pacients o bé han patit càncer de mama.

El projecte té el suport de la Fundació Rema contra el Càncer, que promou a Catalunya i a l'estat el sorgiment de nous equips de Dragon Boat amb un objectiu terapèutic, per ajudar a millorar la vida d'aquells afectats per malalties oncològiques i hematològiques. L'entitat, impulsada també per Dragon Boat Emotions, s'encarrega de connectar centres mèdics amb diferents clubs esportius per disposar la infraestructura que ajuda a recuperar-se i superar física i emocionalment les conseqüències d'aquestes afectacions, i en especial l'estigma que encara suposa avui en dia suportar un càncer de mama.

L'equip baixllobregatí, que just porta ara uns set mesos de camí, ve a sumar-se a una llista d'un total de set conjunts ja conformats al Principat: tres establerts a Badalona, un a La Seu, un a L'Escala, un altre d'ells a Mataró, i un que just ara s'està creant a la població de Banyoles. El pioner d'aquesta unió entre esport i cura o ajuda en oncologia, va ser un grup de Molins de Rei, de pacients de càncer de mama. La Fundació els va buscar el lloc on poder exercitar-se al litoral de Badalona. Era l'any 2019 i els comentaris, el diagnòstic i allò que en va resultar van ser excel·lents, i fruit d'això es va considerar convenient d'impulsar aquesta iniciativa més enllà, crear la nova fundació i fomentar el sorgiment de noves bases, nous conjunts, accés a tot el material, creació de competicions, i nous estudis per constatar i reforçar els beneficis que l'esport pot aportar per superar una malaltia tan temible com el càncer.

L'origen de tot plegat l'hem de buscar fa 2.000 anys a l'est del continent asiàtic. Dins el que ara és territori de la Xina,

EL CONJUNT FURIAS DRAGON PRACTICANT AL CANAL OLÍMPIC DE CASTELLDEFELS

dividit en aquell temps per molt diverses dinasties, Qu Yuan, poeta i ministre reial de l'estat de Chu, va començar a ser calumniat dins de la cort pels seus companys. L'acusaren de traïció i va ser forçat a anar a l'exili. La tristesa que sentia per aquesta malifeta i pel declivi del seu regne, que perdia territoris, el va dur a patir ansietat i depressió, i l'any 278 a.c. el va conduir cap al suïcidi. Va llançar-se a les aigües del riu Miluo (a la província de Hunan), i els veïns de la contrada van atansar-s'hi amb les barques i van intentar salvar-lo. Van llançar boles d'arròs ben enrotllades en una capa de fulles, mentre colpejaven fort els seus tambors per allunyar els mals esperits i també els peixos del cos del seu noble amic.

Disciplina mil·lenària

Tot plegat va derivar en una antiga tradició que persisteix en forma de competició i que té lloc des de fa segles a la Xina, a Corea i al Vietnam, el dia cinc del cinquè mes de l'any lunar, tot mantenint l'embarcació tradicional, amb el cap en forma de drac. Consisteix bàsicament en una canoa gegant que pot incloure, segons la modalitat, equips de deu o vint persones. Amb la pala es va remant d'una manera acompassada, cadascú pel seu cantó, seguint el ritme que produeix un tamborer, que se situa al capdavant, mentre al darrere, un timoner és qui dirigeix l'embarcació. Les conteses solen ser carreres curtes, o de fins a 2.000 metres per "carrils" delimitats, i dividides en diferents categories d'edat, sexe o altres classificacions.

La secular disciplina, més puixant a Oceania, a l'Amèrica del Nord i a l'est de l'Àsia, va introduir-se al sud d'Europa a principis del 2000. San Pedro del Pinatar, al Mar Menor, va servir de porta d'entrada dins el marc peninsular, i oficialment, la Federació Espanyola de Piragüisme la va incloure el 2015 com una modalitat que conviu ja amb tota la resta. A Catalunya els inicis del Bot Dragó són molt recents i provenen de 2013. Aquell any l'empresa SEAT volia presentar un equip per afrontar la competició que Volkswagen impulsava, a escala internacional. S'hi enfrontaven els conjunts, de procedències diferents, classificats segons les marques comercials (com són Škoda, Audi o Porsche...) que inclou aquesta companyia. La intenció era entrenar seriosament per poder fer el millor paper, i a part d'això reforçar el vincle entre els seus treballadors. Van contactar amb aquest fi amb l'agència Dragon Boat Emotions que encara ara els prepara anualment durant els quatre mesos previs a la cita.

El "coaching" empresarial, que ara es duu a terme en jornades concentrades (dinar inclòs i Dragon Boat), ha estat el primer precursor d'aquest esport aquí al país. Pep Juncà és un dels màxims responsables de la marca comercial Dragon Boat Emotions, i assegura que el propòsit ha de ser ara "no només fer nous equips i cridar a gent sinó també i sobretot facilitar als clubs material, especialment l'embarcació, perquè no hagin de desistir, com ha passat per la manca d'infraestructura, de poder-lo practicar". Juncà porta una llarga trajectòria i ha

Furias Dragon
s'uneix ara als
cinc equips que ja
existien a Catalunya,
el primer d'ells
promogut a Molins
de Rei

estat la figura clau que ha permès que aquest esport hagi arrelat al Principat. Des de l'any 2019 s'encarrega d'organitzar, a Castelldefels, el Festival Internacional de Dragon Boat, que aquest proper any arribarà (entre el 24 i el 25 de maig) a la setena edició acollint a gent de tot el món: "hem crescut d'una manera formidable i això s'ha d'atribuir també a l'esforç que ha posat el Canal Olímpic per promoure aquesta nova disciplina. L'objectiu en aquest 2026 serà assolir la xifra de 1.000 participants". En la passada edició hi van prendre part 31 conjunts, 15 nacions, 10 equips de pacients de càncer, i en total 750 esportistes.

El futur del Dragon Boat

Furias Dragon ha florit a la comarca amb la intenció d'anar incorporant més gent. S'organitzen, com a club, amb el suport de les persones voluntàries, que coordinen temes administratius i també per a la promoció. Entrenen tots els dimecres a les 19:00h, per espai d'una hora, dins de les instal·lacions del Canal Olímpic de Castelldefels. Divideixen les sessions en una part d'escalfament i després solen fer una volta pel circuit, d'uns 3 kilòmetres per dia. S'alternen als dos flancs de l'embarcació, per poder compensar el treball que fan els músculs, malgrat que en competició cadascú remi únicament pel seu cantó. L'entrenador i timoner Naxo Victòria, piragüista també a Castelldefels des dels vuit anys condueix el grup conjuntament amb la seva germana Andrea, que exerceix de tamborera. Per aquest 2026 el Naxo es fixa sobretot "participar en el màxim de competicions. És un esport amateur però intentarem de progressar per motivar més a l'equip. A Catalunya no hi ha lliga, però a València sí que n'hi ha una organitzada, així que ens hi desplaçarem per aprendre i participar d'algun dels esdeveniments que hi tenen lloc". I recalca que el conjunt "queda ara obert per a tothom, no sols per dones, i tampoc únicament per les que han hagut d'afrontar un càncer de mama." Després les competicions ja divideixen en categories d'edat (de sub-18 fins a la novetat enguany, entre 70 i 80 anys) i en oberta, femenina o bé mixta.

Queda clar que el Bot Dragó s'ha demostrat adient pel càncer. Qui va descobrir aquest fet en primer lloc va ser el metge Don McKenzie, canadenc, el 1998. Practicant-lo es treballa la part superior del cos, la que més afecció pateix per cirurgies en cas de càncer de mama. Aquesta vella disciplina contribueix a reduir la inflamació i a millorar també el drenatge limfàtic, mentre ajuda a enfortir la mentalitat i l'autoestima, en un procés de germanor i de sentiment comunitari que és crucial per a la recuperació.

El passat 19 d'octubre va celebrar-se, com cada any, el

BONA PART DELS MEMBRES DE L'EQUIP EN UN DELS ENTRENAMENTS (ESQUERRA) I TREBALLS D'ESCALFAMENT DEL NOU CONJUNT ABANS D'INICIAR LA SESSIÓ.

Dia Mundial del Càncer de Mama (creat per l'OMS el 1988) i el proper 25 de maig (en el context del Festival Internacional de Dragon Boat) té lloc el "Rema contra el Càncer", una sessió i jornada solidària dedicada als equips formats per diferents afectats. De certaments i conteses no en falten, de

recerca mai en sobra, però el que és clar és que l'esport, i el Bot Dragó en aquest cas, més que simple competició, és una eina de valors que contribueix al benestar, ja s'hagi creat més recentment a la riba del Llobregat, o fa ja més de dos mil·lenis a la Xina Popular. **///**

CASTELLDEFELS

Festa Major d'Hivern

Fira medieval

Castrum Fidelis

CASTRUM FIDELIS

05/12- 08/12

FESTA MAJOR

29/11 - 08/12

Programació:

Ajuntament de Castelldefels

Diputació Barcelona

Generalitat de Catalunya

Andrea Lasheras: el regreso de la leona

La púgil pratense, tres veces campeona de España, tuvo que dejar el boxeo cuando le detectaron un tumor en la cabeza Su renacer es fruto de la resiliencia que le ha enseñado el deporte y del apoyo de las personas que la han acompañado en este tránsito

Marina Sánchez Tabuena

1 -0-0. 1 victoria, 0 derrotas, 0 empates. Ese es el registro de peleas profesionales que quedará para siempre en el palmarés de Andrea Lasheras (El Prat, 1994). Número sempiterno. Ni una cifra más, aunque duela.

Los sacos de boxeo de un pequeño gimnasio de L'Hospitalet de Llobregat fueron los primeros testigos de la carrera pugilística de Andrea, que descubrió el deporte a los 16 años, después de probar kickboxing en su natal El Prat. No tenía dudas: no sólo quería boxear, quería competir como profesional. Pero, para eso, había que curtirse como amateur, y vaya si lo hizo: tricampeona de España. 59 peleas. Eran tan pocas las chicas que se dedicaban al boxeo en aquellos años que tenían que repetir rival continuamente para poder pelear. En 2019, empezó a formar parte de las filas de Gallego Prada, mítico gimnasio hospitalense, en lo que era la génesis de una promesa. Andrea brillaba, mas quería quitarse el casco y cambiarse lo guantes, que en categoría profesional son más pequeños, más ligeros, más dañinos.

Tuvo que esperar un par de años, por una pandemia que paró el curso natural del mundo, para poder cumplir su propósito. 14 de noviembre de 2021. Fue el debut profesional soñado: cuatro asaltos sobre un ring colocado en el centro de la sala Razzmatazz, en Barcelona, que terminaron con la victoria de la pratense por puntos. Aquella noche no durmió. Estaba desbordada por la emoción, por haber vivido lo que llevaba años soñando: no podía dejar de llorar.

Aquel combate abrió la veda y Andrea quería volver a sentir aquello; el segundo combate de su estrenada carrera tenía fecha y hora. El día de volver a pisar el cuadrilátero se acercaba y, con ello, los entrenamientos eternos, la perfección en forma de golpe y los últimos ajustes de peso: la dulce espera. Se acercaba, también, la revisión médica anual necesaria para la renovación de la licencia deportiva. Nada de lo que preocuparse, un formalismo que había pasado decenas de veces. Esta vez, sin embargo, le pilló con la guardia baja. El TAC mostró algo en la cabeza, "hacen falta más pruebas", vueltas en la cama, dudas, miedo, rumiación, idas y venidas al hospital, "¿qué será?". Finalmente, le pudo poner nombre y apellidos al fantasma: neurinoma del acústico izquierdo, un tumor benigno a la altura del cerebelo. El 27 de febrero del 2023 le dijeron que no podría recibir más golpes, o lo que es lo mismo, que no podría volver a competir. Tiene esa fecha grabada a fuego. Aquella noche tampoco durmió. Estaba desbordada por la tristeza, por ver cómo todo lo que había

LA 'LEONA' DEBUTÓ COMO BOXEADORA PROFESIONAL EL 14 DE NOVIEMBRE DE 2021 EN UN RING MONTADO EN LA SALA RAZZMATAZZ DE BARCELONA

construido durante años en el gimnasio y en su mente desaparecía: no podía dejar de llorar.

¿Qué pasa cuando aquello que nos define, nuestra identidad, desaparece? Un profesor de filosofía nos preguntó en clase qué pasaría si nos arrancaran un brazo o una pierna, si seguiríamos siendo nosotros mismos o lo seríamos menos, todos entendimos que esas piezas, pese a ser parte de nosotros, no conformaban nuestro yo. Pero entonces, ¿qué es aquello irreductible, de lo que no podemos prescindir para ser? Andrea, hace un par de años, hubiese tenido clara la respuesta: el boxeo. Más interesante, aún, me parece la pregunta ¿qué pasa cuando aquello imprescindible para nuestra identidad desaparece? De esta pregunta, Andrea ya no tenía tan clara la respuesta. Pero la vida la forzó a contestar. Pocas respuestas son más difíciles que esta. "He llorado mucho, he lamentado mi vida, he odiado vivir". Tenía la sensación de que ya había vivido todo lo que tenía que vivir, porque ya se lo habían quitado todo. Su todo.

La operación a la que tenía que someterse para quitar esa tumoración ya era delicada, pero las complicaciones postoperatorias hicieron que lo fuese todavía más: se pasó un mes en coma inducido y cuatro en la UCI, con varias reintervenciones que llevaron a tener

que quitarle una parte del cerebelo, del cráneo y dejarle sin nervio auditivo. El pronóstico no era bueno: "no tendrá actividad neurológica, cognitivamente no progresa", pero sí lo hizo, "se tendrá que mover en silla de ruedas", y se levantó.

Lo que siempre ha caracterizado el boxeo de Andrea ha sido pelear a la corta distancia, pegar al cuerpo de la rival; era más eficaz entrando en el espacio de la contrincante. Cuando la vida no te da la altura, la envergadura, hay que buscar otros recursos para estar al nivel. Pero lo que la hacía especial a la hora de luchar era la constancia, "era muy pesada boxeando", se aseguraba de llegar a la pelea con la mejor preparación física y desgastar a la rival, como una gota contra una piedra. Agotarla hasta que no tuviese más remedio que desfallecer. Y eso es lo que ha hecho con su recuperación: ser pesada. "El trabajo se paga con trabajo". Fue precisamente el boxeo el que hizo que saliera a flote, porque es el que le enseñó a sufrir y seguir, a no conformarse, "si recibes un golpe tienes que seguir, no te puedes venir abajo. Y eso se traslada a la vida".

De su estancia en la UCI no recuerda prácticamente nada, pero no durmió sola ni una sola noche. Todo el mundo estaba pendiente: sus hermanas trillizas, Ana

y Alba, su hermana menor, Delia, su padre, Paco, y su madre, Ángela. ¡Ay, Ángela! Su gran referente, su faro y espejo, “cómo no me voy a levantar yo, si mi madre se levanta”. Cada día la acompañaban en sus sesiones de rehabilitación en la Guttman, en sus entrenamientos, en sus sueños. Se emociona al nombrar a las personas que la han salvado: “antes era muy dura y ahora soy muy sensible, lloro mucho” dice entre lágrimas, sin ser consciente de que todo eso no es incompatible. No le faltan palabras de agradecimiento a tíos, abuelos, Vanessa, Javi, Oihane, Sergio, médicos, rehabilitadores, ...

Andrea tiene unos rizos tan rebeldes como ella y en su muslo derecho luce un león de grandes dimensiones. “Leona”, la llaman, por el pelo y por la garra. Hay elementos que permanecerán siempre en su piel, pase lo que pase. A la altura de su musculado tríceps derecho tiene tatuada la palabra inglesa *brave* (valiente) bajo unos guantes de boxeo, un adjetivo que, ahora, toma un sentido mucho más profundo y complejo: “Soy más valiente, más empática, mejor persona. Tengo más confianza para ayudar a los demás porque me he visto en dificultades yo misma”. La vida de Andrea ha cambiado, ahora todo es una celebración, los problemas son menos problemas. Está aprendiendo a tenerse compasión, a caminar de nuevo, aunque no sea en línea recta.

Hace un año que va a la psicóloga, para entender y entenderse, una herramienta que nunca antes había necesitado: “mi psicólogo era subirme al ring y hacer siete asaltos”, eso ya no lo puede hacer. Pero hay otras muchas cosas que sí hace: *crossfit* con su hermana, carreras, incluso le pega al saco.

UNA IMAGEN DE ANDREA LASHERAS EN 2018, CON CASCO DE AMATEUR UN AÑO ANTES DE INCORPORARSE AL MÍTICO GIMNASIO GALLEGO PRADA DE L'HOSPITALET

Todavía siente un pinchazo en el corazón cuando va a ver a sus colegas a las veladas porque, aunque feliz por verlos competir, le duele no poder ser ella la que está sobre el ring. Admite que aún le cuesta entender que la vida son muchas otras cosas.

¿Vincularse al boxeo de otra forma? No piensa en el futuro, ni en el pasado: “estoy tan centrada en vivir...”

Pelear no está hecho para todo el mundo porque, además de saber dar golpes, hay que saber recibirlos.

Y no digo que cualquiera pueda dominar el gancho, el cruzado, el jab o el uppercut, pero hay algo casi místico en el arte de saber encajar. Hay una fuerza que hace que después de recibir el impacto, el púgil vuelva en sí y piense en avanzar, en atacar. Resiliencia inminente y hambre valiente. Todo eso es Andrea, porque Andrea es boxeo con o sin guantes.

Besar la lona. Levantarse. Mirar a los ojos al rival, a la vida: ¿eso es todo? **///**

JARDINS DE CORBERA

RESIDÈNCIA I CENTRE DE DIA

VENIU A CONÈIXER TOTES LES NOVETATS QUE OFERIM A JARDINS DE CORBERA:

- **Centre de Dia:** places disponibles
- **Més serveis i activitats adaptades** a les persones residents
- Som un centre **VIMA:** Equip professional amb l'experiència de la primera empresa privada dedicada a la gestió de centres residencials per a persones grans a Catalunya

• Gaudireu d'un entorn privilegiat i tranquil

• Àmplia zona enjardinada, amb 3.000 m² de terrasses i jardins

• Ajuda per la tramitació de recursos i prestacions de la Generalitat

ACOMPANYEM ELS PROJECTES DE VIDA DE LES PERSONES

VIMA

C/7 NÚM 35 URB. SANTA MARIA DE L'AVALL - 08757 CORBERA DE LLOBREGAT (BARCELONA)
TEL. 93 650 28 61 - WWW.JARDINSDECORBERA.COM

EL PALAUET DE SANT FELIU
RESIDÈNCIA I CENTRE DE DIA

- Al bell mig de Sant Feliu de Llobregat
- Bona connexió amb transport públic
- Situats a un edifici catalogat com a patrimoni històric
- Habitacions exteriors amb llum natural
- Assistència mèdica
- Tramitació de recursos i prestacions de la Generalitat
- Oferim un ampli programa d'activitats i serveis: cuina pròpia, fisioteràpia, perruqueria, podologia, animalteràpia...

ACOMPANYEM ELS PROJECTES DE VIDA DE LES PERSONES

Carre de Laureà Miró, 309, 08980
Sant Feliu de Llobregat, Barcelona
93 632 79 10 - www.palauetdesantfeliu.com
@el_palauet_de_sant_feliu

VIMA

MARCOS FLORES: Pare o gran artífex de la Marxa a Viladecans i a Catalunya

“El nom de ‘Viladecans’ ha corregut per tot el món gràcies al grup de marxadors”

Marcos Flores Flores, o Don Marcos (Mojácar, Almeria, 1941) és considerat el gran promotor de la marxa a Catalunya. Com a mestre tot terreny, primer a Mafet (al municipi d'Agramunt) i després a Viladecans, va encarregar-se de transmetre l'experiència i de captar a nous talents de l'atletisme. Des que, amb només 19 anys va aconseguir, mitjançant una oposició, ingressar a l'ensenyament públic, va dur escoles pràcticament ell tot sol, i encara aquí al Baix Llobregat, a l'Escola Àngela Roca, hi impartia bona part d'assignatures, des de mates fins a l'educació física. Era el mestre de referència, i un devot de l'exercici i de la pràctica esportiva, que entrats els anys 70, va iniciar un grupet a part d'entrenaments on hi incloïa els alumnes destacats als quals instruïa en llançaments, proves de fons o bé de salts (al descampat de Torre Roja o a la platja). Una tasca que va ser modificada a finals dels anys 80, quan la marxa, gràcies a Eduard Garcés (un directiu de la Comissió Nacional) va entra a formar part, de manera obligatòria, de la Lliga Estatal de Clubs. Les diverses entitats, des de llavors, i en especial, el Club Natació Barcelona, amb qui ja tenia vincles, van començar a demanar-li nous talents d'aquest esport. I “Don Marcos” va cercar-los a dins de la seva escola i passejant per tots els altres instiuts del municipi i rodalies. D'aquest nucli “clandestí” n'han anat sortint els noms que han convertit la vila en el bressol de la marxa atlètica a l'estat (amb el permís dels precedents que van ser al Prat de Llobregat). Mari Cruz Díaz, María Reyes Sobrino, Eva Pérez, Yolanda Fernández, Valentí Massana, María Vasco, David Márquez, Beatriz Pascual o més recentment Paul McGrath, grans triomfadors, l'han tingut a ell com a pare i mestre.

Jordi Gispert

Conversador, savi, directe i apassionat... Marcos Flores va deixar l'activitat professional, amb la seva jubilació, l'any 2004. Tanmateix ha anat seguint fins que ha pogut la seva tasca de mentor, de seguiment i també d'assessorament de tots els joves que ha format i de les últimes promeses que han sorgit. Als seus 84 anys, viu a cavall del poble de la seva dona, a la comarca de l'Urgell, i d'una casa confortable i ben cuidada a Viladecans, on hi guarda tots els records i les estampes d'una vida dedicada a l'ensenyança i a l'esport..

UNA FOTO RECENT DEL GRAN PROMOTOR DE LA MAERXA A CATALUNYA, MARCOS FLORES A LA SEVA CASA DE VILADECANS (01-11-2025)

Qui pogués, trofeus i imatges, tot tan ben classificat!

No vull enganxar-me al mòbil, em perdria per aquest món digital. Considero que les fotos i els guardons són per mostrar i per recordar. Així creuant el rebedor hi observo els reconeixements de les diferents federacions o la Medalla d'Honor de l'Ajuntament (2017), i si vaig a l'habitació hi revisc instants amb els atletes que he entrenat.

Entre mundials, olímpiques i europeus, són 24 les medalles assolides en la marxa per gent de Viladecans que han sortit de les teves mans...

És un absolut plaer, no pas banal, poder assaborir amb perspectiva aquestes xifres. Ve un moment que a la vida has d'aturar-te, fer balanç i mirar enrere. I certament, he gaudit molt d'allò que he fet, però si al damunt això ha portat grans resultats, no puc estar-ne més content i orgullós.

Què fa ara el Marcos Flores?

El que puc i allò que em permet la salut, però sobretot lleigeixo molt. I converso habitualment amb molts dels meus antics “deixebles” en el món de l'atletisme. Quan algú d'ells m'acom-

panya i m'anima encara puc assistir a veure curses en directe.

Has estat un referent com a mentor i entrenador però d'on et ve aquesta afició per l'atletisme?

Des de sempre m'havia agradat l'esport tot i que mai no vaig practicar de forma professional. A l'època d'infantil i adolescent les diverses competicions més amateurs les impulsaven els grups creats per Falange. Jo també hi participava i en gaudia. Però potser va ser més tard, ja com a mestre, que em va enganxar encara més introduir els joves en l'esport i acompanyar-los per treure'n tot el millor. En la meua posició, cal dir que aconseguir nous cracks era relativament fàcil, perquè n'observava a molts i em quedava amb els més aptes, amb aquells que despuntaven. En tenia per triar.

Vas començar com a mestre de ben jove, als 19 anys, després de quedar en segon lloc a l'examen d'oposició de la província de Lleida, sols darrera de Josep Alegre Vilas, que va ser abat de Poblet (de 1998 a 2015). I vas exercir en primer lloc a Mafet, al municipi d'Agramunt, on els teus pares van aterrar a Catalunya. Com seria

fer de mestre en aquell temps, als anys 60?

Doncs ho havia de fer tot, estava sol! Treballava tots els dies, fins i tot també dissabtes i diumenges al matí, si no impossible. Aleshores les diferències entre matèries de ciències i de lletres no existien. Era un tema de cultura i coneixement general, i el professor era com un pare que instruïa en tots els camps. En un poble tan petit s'accentuava aquest aspecte, i en venir a Viladecans (el 1965), allà al barri del poblat Roca, hi havia més infraestructura, però seguïem amb l'esquema del mestre poli-valent que t'ensenyava tant física com història, i que després dirigia algun partidet o feia classes al gimnàs.

Comences, quan véns aquí a Viladecans (entre els 60 i els 70), a entrenar fora de classe amb els alumnes que veus més capacitats. Com t'ho feies, amb poc temps i sense cap infraestructura?

Amb una gran vocació. Al principi eren grupets més reduïts que practicaven l'atletisme, i competien a dins dels jocs escolars. Però després quan progressaven ja es plantaven a les curses o als diferents campionats de Catalunya. La inflexió va venir just als anys 80, quan la marxa, gràcies a Eduard Garcés (gran promotor i responsable de la Comissió Nacional de Marxa) va passar a formar part de la Lliga Estatal de Clubs. Ningú volia quedar enrere i des del C.N.Barcelona, amb qui tenia relació, van començar-me a demanar nous marxadors per competir. Jo comptava amb els de la meua escola, als quals vaig introduir a dins d'aquesta disciplina (mimant molt sempre la tècnica i la base), però també vaig començar a voltar altres

FOTO DE FAMÍLIA DE MARCOS FLORES AMB ELS SEUS NENS, MOLTS D'ELLS ATLETES, DE L'ESCOLA ÀNGELA ROCA (ALS ANYS 90)

centres d'aquí de Viladecans. Els hi feia una xerrada, alguna demostració i els feia practicar una mica, per poder observar entre tots qui reunia les aptituds.

Quan hàvieu d'anar a la pista entrenàveu als terrenys de l'ISS Hospitalet (que va quedar-se amb la secció d'atletisme del C.N.Barcelona). Però

explica'm com t'ho feies per la resta?

Amb paciència i com podia. Entrenàvem a tres llocs: al descampat de Torre Roja, que abans estava tancat a l'interior perquè era una finca privada, i havíem d'anar fent voltetes pel contorn en un circuit de 500 metres; a un solar que ara ja està urbanitzat al costat de la carretera que va fins a Sant Climent; i per últim, a la platja, on hi vam marcar amb pintura (amb fites cada 500 metres) un circuit que anava fins a Port Ginesta i recorria 20 km. I un dia, tot marcant, ens va parar la policia, preguntant què estàvem fent. Els vaig dir ben clarament que si volien ja podien detenir-me, que parlàrem amb l'alcalde. No en volia saber d'altra: el nom de Viladecans ha corregut per tot el món gràcies al grup de marxadors!

I no obstant, i quasi mig segle més tard, encara no hi ha una pista d'atletisme...

...Perquè no hi ha voluntat de construir-la! Portem molts anys reclamant-la, i crec que no ens han faltat ni experiència ni arguments.

Una de les peces clau en els inicis de la teva trajectòria amb el grup de marxadors va ser el pratenc Josep Marín...

Figura clau! Jo ja havia tingut contactes, mitjançant alguns tornejos d'atletisme que havíem fet a Barcelona (al Serrahima o a l'actual Estadi Olímpic) amb alguns dels dirigents del Club Natació Barcelona, com en Nemesi Ponsati, en Romà Cuyàs o l'Octavi Rosés. Però de marxa, no en tenia ni la més mínima idea! En Josep, quan va passar a ser entrenador, em va ajudar molt i ens vam entendre de seguida. Era tècnic dins del CAR i jo els dissabtes al matí li traslladava els marxadors més destacats. Ell em va recomanar que fes el curs d'entrenador perquè jo no tenia cap títol. Un cop fet vaig poder acompanyar els atletes a diferents concentracions, que si a Sicília, a Alemanya, a Font Romeu... no sé com la meua dona m'ha aguantat tots aquests anys!!

Confessa'm una coseta: t'ho has passat la mar de bé!

No ho canviaria per res. ///

LA CLAU

“En general, sempre han parlat molt bé de mi”

Dels marxadors que has tingut i has ensenyat des de petits, a qui destaqués?

Jo m'els aprecio a tots, i encara avui parlo amb molts d'ells. Però per exemple, sempre he dit que en Valentí (Valentí Masana) és un cervell, que la Beatriz (Beatriz Pascual) és una noia 100% disciplinada, i en David (pel David Márquez) un autèntic fora de sèrie si parlem tècnicament, equiparable sols al campió del món Jefferson Pérez. I ara hi ha el més jovenet, el Paul McGrath a qui vaig començar a seguir en els primers passos i que em truca tot sovint quan té alguna competició.

Han estat prou agraïts?

Hi ha atletes que no ho diuen, i alguns que no ho valoren. Però, en general, sempre han parlat molt bé de mi, i alguns d'ells, com el pare del David Márquez, per posar un cas en concret, em va construir tota la tanca de la casa, sense haver-li demanat. Són detalls que recompensen una tasca dedicada, de quasi tota una vida.

També n'has tingut alguns que van quedar-se pel camí...

Uns fenòmens! Te'n cito tres d'especials: en Julián Rizos, sortit de l'Àngela Roca, tenia un futur molt brillant, però li agradaven molt les dones... (en un campionat del món va desaparèixer acompanyant la campiona mundial júnior, una sueca despampant, Madeleine Svensson!). Judith Pérez, nou vegades millor atleta estatal als anys 90 (en edat aleví-cadet). I també Sandra Troyano, la primera en baixar del llindar de 50 minuts als 10.000 metres, però és que a part era una murri, començava cada prova al darrera, i just a l'última volta, quan sonava la campana, pas-

FLORES AMB UN JOVE PAUL MCGRATH A LA PISTA D'ATLETISME DE GAVÀ.

sava davant de tot!! Els seus pares quan la veien que començava a la cua em renyaven: “diga-li alguna cosa!!”... i després, en acabat, quasi la volien matar! Sap molt greu, en aquests casos, que ho deixessin abans d'hora.

**Les emergències no
avisen. El més important
és estar preparat.**

Prepara't. Protegeix-te. El teu kit sempre a punt!

Informa-te'n
a través dels
canals digitals.

protecció civil

Generalitat de Catalunya

El Govern de
Tothom!!!